

branco e negro

Número 43 • Maio 2012

BOS: Crónica dunha historia inacabada

Neste número...

Distincións honoríficas 2011

Resultados concursos • Resultados Gandagro 2012 ...

7ª Escuela de Preparadores Conafe 2012

I.E.S. de Luces, Colunga (Asturias)
25-29 de junio

Precio de
Inscripción
300 €

Colaboran:

**GRANJA ESCUELA
DE LUCES**

Servicio de
Podología PURA

Patrocina:

Inscripciones en CONAFE:

Tlf.: 91 895 24 12/62/68 • correo electrónico: conafe@conafe.com

Edita

Federación Frisona Galega

R/ Melide, 25-27-baixo
15705 Santiago de Compostela
A Coruña • España
Tel.: +34 981 573 879
Fax: +34 981 573 775
mail: fefriga@fefriga.com
web: www.fefriga.com

Xunta directiva de Fefriga

Presidente
D. Álvaro José Castro Fernández
Vicepresidente
D. José Manuel Madriñán Castro
Secretario
D. José Carlos Vega Rodríguez
Tesoureiro
D. Antonio Pérez Castro
Interventor
D. Luis Seoane Labandeira
Vogais
D. Manuel Antelo Vilaríño
D. Juan Álvarez Losada
D. Paulino González Fernández

Equipo editorial

Director
Françesc X. Grau
Coordina
Carmen Candal

Fotografía
Silvie Gouin
Arquivo propio

Publicidade
fefriga@fefriga.com
t. 981 062 476
m. 609 702 129

Impresión
Gráficas Sanpar
Distribución
Impacta

D.L. PO 187-1999

sumario

Resumo de actividade 2011

Libro xenealóxico 4
Cualificación 6
Produción 7
Distincións honoríficas de Galicia Fefriga'11 8
Insignia de ouro 2012 11

Concursos

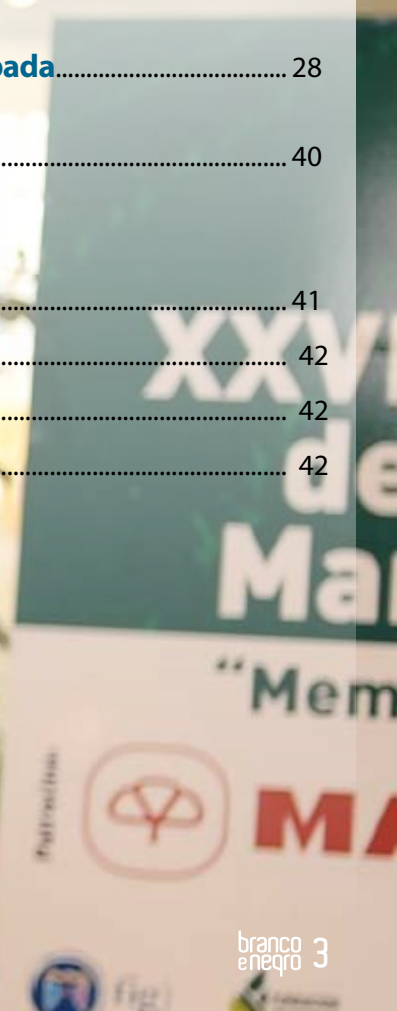
XXI Concurso Autonómico da Raza Frisona "Fefriga 2012" 13
XXXI Concurso Internacional de la Raza Frisona "Open Gandagro 2012" 17
V Concurso de Preparadores de Gando 24
XXVIII Concurso de Xóvenes Manexadores "Memorial Luis Louzao" 25
XXVI Concurso de Gando Frisón Moexmu 26
XIV Subasta de Xovencas de Santa Comba 27

BOS. Crónica dunha historia inacabada 28

Clube de Xóvenes Gandeiros 40

Novas

Festa Holstein 2012 41
Rexistro de animais ET 42
Compra conxunta de doses seminais 42
Axenda 2012 42

Libro xenealóxico 2011

Socios e efectivos gandeiros (a 31 de decembro de 2011)

	Socios	Reproductoras	Reprod./ Socio	Total Animais	Animais/ Explotación
A Coruña	1.188	72.513	61	111.044	93
Lugo	1.969	98.380	50	151.248	77
Ourense	29	1.954	67	2.941	101
Pontevedra	585	23.149	40	34.028	58
Galicia	3.771	195.996	52	299.261	79
2010	3.929	195.746	50	295.412	75
2011	3.771	195.996	52	299.261	79
DESVIACIÓN	-158	+250	+2	+3849	+4

Estrutura das explotacións

Reproductoras Explotacións	Ata 20		De 21 a 50		De 51 a 100		Máis de 100		Total
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	
A Coruña	57	4,80	573	48,23	418	35,19	140	11,78	1.188
Lugo	144	7,31	1.137	57,75	550	27,93	138	7,01	1.969
Ourense	4	13,79	14	48,28	8	27,59	3	10,34	29
Pontevedra	88	15,04	379	64,79	99	16,92	19	3,25	585
Galicia	293	7,77	2.103	55,77	1.075	28,51	300	7,96	3.771
2010	318	8,09	2.263	57,60	1.060	26,98	288	7,33	3.929
2011	293	7,77	2.103	55,77	1.075	28,51	300	7,96	3.771
Desviación	-25		-160		+15		+12		-158

Animais vivos inscritos (por categorías e porcentaxes)

	Registro auxiliar A		Registro auxiliar B		Registro Select.		Total
	Animais	%	Animais	%	Animais	%	
A Coruña	9.971	8,98	12.669	11,41	88.404	79,61	111.044
Lugo	11.306	7,48	17.259	11,41	122.683	81,11	151.248
Ourense	185	6,29	234	7,96	2.522	85,75	2.941
Pontevedra	2.477	7,28	3.724	10,94	27.827	81,78	34.028
Galicia	23.939	8,00	33.886	11,32	241.436	80,68	299.261
2010	26.921	9,10	36.901	12,48	231.890	78,42	295.712
2011	23.939	8,00	33.886	11,32	241.436	80,68	299.261
Desviación	-2.982	-1,10	-3.015	-1,16	9.546	2,26	3.549

Animais rexistrados durante o 2011

	Femias nacionais			Femias importadas			Machos	Total
	Ppal.	Aux. A	Aux. B	Ppal.	Aux. A	Aux. B		
A Coruña	19.432	2.247	2.339	1.077	273	79	92	25.539
Lugo	28.017	2.443	2.428	758	329	67	212	34.254
Ourense	514	42	23	4	8	0	0	591
Pontevedra	5.697	516	474	305	22	28	27	7.069
GALICIA	53.660	5.248	5.264	2.144	632	174	331	67.453
2010	48.664	5.370	5.876	2.542	557	117	393	63.519
2011	53.660	5.248	5.264	2.144	632	174	331	67.453
Desviación	4.996	-122	-612	-398	75	57	-62	3.934

Touros con máis descendencia a 31/12/11

NOME DO TOURO	TOTAL FILLAS
BEAUCOISE WIND SULTAN ET	14.348
BOS RUDOLPH LANDOI ET	13.391
BOS BLACKSTAR LEREZ ET	12.495
R-E-W BUCKEYE ET	12.198
A.L.H. ELEGANT	11.453
COMESTAR LEE ET	10.947
MARIO XACOBEO ET	10.194
BOS EMORY FONTANS ET	9.644
BOS MASON LOURO ET	8.454
BOS JAMES CHAMOSO ET	8.171
A.L.H. DANCER	6.956
STARTMORE RUDOLPH ET	6.940
DIXIE-LEE AARON ET	6.445
COMESTAR LHEROS ET	6.388
EDGEMONT WADE 2365 SIX ET	6.067
MAUGHLIN STORM ET	5.754
BOS CID ALLEN MACIÑEIRO ET	5.326
LADINO PARK TALENT IMP ET	5.191
A TOWNSON LINDY ET	5.156
CASTRO BLITZ LUCUS	5.155

20 touros con máis descendencia rexistrada no 2011

NOME DO TOURO	FILLAS 2011
MARIO XACOBEO ET	4.833
A.L.H. DANCER ET	3.287
BOS CID ALLEN MACIÑEIRO ET	2.850
CASTRO BLITZ LUCUS	2.293
R-E-W BUCKEYE ET	1.761
A.L.H. ELEGANT	1.703
BOS SEIJO TALENT MAGREBI ET	1.309
JENNY-LOU MRSHL TOYSTORY ET	1.135
BOS STORMATIC JAVITO	951
SANDY-VALLEY BOLTON ET	933
PICSTON SHOTTLE ET	800
SCHILLVIEW OMAN GERARD ET	753
ENGLAND-AMMON MILLION ET	732
GEN-MARK STMATIC SANCHEZ	600
MAGOR BOLIVIA ALLEN ET	599
BOS RUDOLPH LANDOI ET	594
BOS JAMES CHAMOSO ET	531
GILLETTE JORDAN ET	514
RIETBEN TEE OFF ET	509
LUPINO	421

Cualificación

Femias cualificadas no 2011 por categorías

	EX	MB	BB	B	R	IN	RA Aptas	TOTAL
A CORUÑA	6	516	6.115	8.705	1.461	73	2.232	19.108
LUGO	21	619	7.541	12.440	1.996	79	1.977	24.673
OURENSE	0	10	135	249	23	3	37	457
PONTEVEDRA	7	144	1.455	2.745	580	31	445	5.407
GALICIA	34	1.289	15.246	24.139	4.060	186	4.691	49.645
NACIONAL	146	4.394	42.811	60.035	9.302	421	11.784	128.893

Por grupos e % de vacas cualificadas

	BB e +		B		R e -		APTAS		TOTAL
	Animais	%	Animais	%	Animais	%	Animais	%	
A CORUÑA	6.637	34,73	8.705	45,56	1.534	8,03	2.232	11,68	19.108
LUGO	8.181	33,16	12.440	50,42	2.075	8,41	1.977	8,01	24.673
OURENSE	145	31,73	249	54,49	26	5,69	37	8,10	457
PONTEVEDRA	1.606	29,70	2.745	50,77	611	11,30	445	8,23	5.407
GALICIA	16.569	33,37	24.139	48,62	4.246	8,55	4.691	9,45	49.645
NACIONAL	47.351	36,74	60.035	46,58	9.723	7,54	11.784	9,14	128.893

Mellores vacas cualificadas durante 2011

4EX

TORTUE LB 4573 CASA POZO - LUGO (LU)

3EX

PEBI VENEL 8402 BLANCO - LALIN (PO)

MANTOÑO JAMES CLAUDINA MANTOÑO HOLSTEIN - BARREIROS (LU)

FRAGA OUTSIDE BUCHE FRAGA - LALIN (PO)

2EX

POZO ALLEN 5275 MIMOSA CASA POZO LUGO (LU)

EX

BAIXO ZENITH BABILONIA CASA DE BAIXO SARRIA (LU)

MANTOÑO MR SAM MAE MANTOÑO HOLSTEIN - BARREIROS (LU)

CTS EXPRESS 48817 LEVIN BLANCO - LALIN (PO)

BOS CHAMPION TARA ET S. VICENTE DE NIVEIRO - VAL DO DUBRA (C)

CESARES TORDIA TITANIC CESARES HOLSTEIN - LOUSAME (C)

BOS SEPTEMBER LUBA U.T.E.BOS - BERGONDO (C)

A PARADA XACOBEO ARCA TEIXEIRO - A PASTORIZA (LU)

MASEDA LHEROS 205 LOPEZ TELLADO GAN.MASEDA - POL (LU)

ASUNCION GOLDWYN ROSETA CASA CARBALLO 1023 XUGA - POL (LU)

EX(cont.)

OUTEIRO SEPTEMBER ROMA OUTEIRO - CHANTADA (LU)

OUTEIRO LHEROS BERNA ET OUTEIRO - CHANTADA (LU)

OUTEIRO GOLDWYN BEATA OUTEIRO - CHANTADA (LU)

PENA JOLT STORM JED GANADERIA PENA - BEGONTE (LU)

BAIXO BERTA GOLDWYND CASA DE BAIXO - SARRIA (LU)

TAMAREDO STORMATIC 7105 GANADERIA PETON - CHANTADA (LU)

MOURISCADÉ MODEST 0600 TECLA FINCA MOURISCADÉ - LALIN (PO)

GMATO GOLDWYN PERLA MATO - SILLEDA (PO)

FRAGA GOLDWYN BOTACA FRAGA - LALIN (PO)

TASIL GODWYN NEREA SILVA - DOZON (PO)

A DEVESA LHEROS U 39 LANGUEIRON - PONTECESO (C)

ANEIROS SALOME ANUBIS 8806 G. ANEIROS - SAN SADURNIÑO (C)

CANDO FANIA SEPTEMBER SAT REY DE MIÑOTELO - A PASTORIZA (LU)

OUTEIRO GOLDWYN BUCKET ET OUTEIRO - CHANTADA (LU)

CAPON SEPTEMBER CATI CASA CAPON - CHANTADA (LU)

CARLOS IGNITER ROSET ROJA C, IGLESIAS CARREIRA - TRABADA (LU)

CANTORNA SIETE EVERT 9849 ATAN OS CARBALLOS - MAZARICOS (C)

MANTOÑO LYSER CHUVIA MANTOÑO HOLSTEIN - BARREIROS (LU)

POZO LYSER 7353 CASA POZO - LUGO (LU)

EMPERATRIZ CASA DE PACO - CASTRO DE REI (LU)

Producción

Medias de producción*
Vacas 1º parto

	Nº Lact.	Lactación Natural				Lact. Normalizada a 305 días		
		Días	Kg/L	%G	%P	Kg/L	%G	%P
A CORUÑA	17.007	367	10.238	3,75	3,27	8.661	3,69	3,21
LUGO	22.984	367	9.864	3,76	3,25	8.336	3,70	3,19
OURENSE	470	384	9.572	3,46	3,26	7.844	3,36	3,18
PONTEVEDRA	5.170	372	9.470	3,71	3,24	7.928	3,65	3,17
MEDIA GALICIA	45.631	368	9.955	3,75	3,25	8.406	3,69	3,19

Resto lactacións

	Nº Lact.	Lactación Natural				Lact. Normalizada a 305 días		
		Días	Kg/L	%G	%P	Kg/L	%G	%P
A CORUÑA	32.480	368	11.470	3,82	3,23	9.982	3,78	3,18
LUGO	47.420	366	10.886	3,82	3,21	9.466	3,78	3,16
OURENSE	827	374	9.951	3,54	3,24	8.558	3,47	3,17
PONTEVEDRA	11.634	371	10.409	3,78	3,22	8.998	3,72	3,15
MEDIA GALICIA	92.361	367	11.023	3,81	3,22	9.580	3,77	3,16

Totais

	Nº Lact.	Lactación Natural				Lact. Normalizada a 305 días		
		Días	Kg/L	%G	%P	Kg/L	%G	%P
A CORUÑA	49.487	368	11.047	3,80	3,24	9.528	3,75	3,19
LUGO	70.404	366	10.552	3,80	3,22	9.097	3,75	3,17
OURENSE	1.297	378	9.813	3,51	3,24	8.299	3,43	3,18
PONTEVEDRA	16.804	371	10.120	3,76	3,22	8.669	3,70	3,16
MEDIA GALICIA	137.992	368	10.670	3,79	3,23	9.192	3,74	3,17

* datos facilitados por Conafe

BARREIRA

Tratamiento antideslizante de patios

Un paso seguro!!

626 25 84 44 (Iván)

608 080 528 (Manolo)

Rayado de pisos

Distincións Honoríficas de Galicia Fefriga ' 11

Con estas Distincións, a Federación Frisona Galega, desexa promocionar e rendir homenaxe ós criadores que co seu esforzo, dedicación e profesionalidade, máis se distinguiron durante o ano 2011.

Mellores produtoras: primeirizas*

Concédesse este recoñecemento ás 20 femias que, non superando os 30 meses de idade no momento do parto, remataran a súa lactación (normalizada a 305 días) no 2011.

Nome	Gandería (Provincia)	Leite	%G.	%P.	Kg.MU
BARBEIRO FONTANS NATI	SC GANADERIA CASA BARBEIRO (LU)	16.695	3,43	3,16	1.100
DAURADE 2732	SAT FINCA A CORTIÑA (C)	16.120	3,62	3,00	1.067
CASANA BLITZ 0511	CASANA (LU)	15.821	2,30	2,97	834
XAN NOVO BLITZ 1870	XAN NOVO (LU)	15.636	3,04	2,67	893
SAT VARELA BOLTON 510	SAT VARELA (LU)	15.476	3,79	2,89	1.034
SAT VARELA TORO VIII 536	SAT VARELA (LU)	15.218	3,65	3,01	1.013
BUSTO 9837 BOLTON 8968	G. VIRGEN DEL CAMINO S.C. (C)	15.184	2,26	2,88	781
GANADERIA SERRAMOS SC (C)		15.060	2,59	3,10	857
XAN NOVO PACHI 5964	XAN NOVO (LU)	15.038	3,38	2,97	956
NODI BOLTON KELI	SC GANDEIRIA NODI (LU)	15.024	3,28	3,22	977
BOS EIRAS LONDRETA BOLTON C ET	SAT PAZO DE EIRAS (LU)	14.984	4,09	2,92	1.050
PASTORA 0002	BERBIA LEMA ANTONIO (C)	14.970	3,20	3,17	954
REIGADA BLITZ 1243 2738	CASA REIGADA (LU)	14.834	2,83	2,74	826
SAT FINCA A CORTIÑA (C)		14.790	3,23	2,92	910
BLANCOH. SENEGAL LORETO	GANDERIA BLANCO SL (PO)	14.741	2,69	3,16	863
XACINTO BLITZ BRISA	SC XACINTO (LU)	14.657	3,38	2,85	913
CASANA MONTERREI 0803	CASANA (LU)	14.648	2,20	3,17	786
ROSALIA 8864	GARCIA CAPELO MARIA CARMEN (C)	14.631	3,50	3,18	977
PROIDA OKENDO LULA	SAT PROIDA (LU)	14.608	3,20	2,98	904
CASANA RONDEL 5783	CASANA (LU)	14.575	2,44	3,26	830

Mellores produtoras: vacas*

Concédesse este recoñecemento ás 20 vacas de 2 ou máis partos que, na lactación (normalizada) rematada no 2011, máis Kg. de Leite produciron.

Nome	Gandería (Provincia)	Leite	%G.	%P.	Kg.MU
SAT XUSTAS CHAMPION 290	SAT XUSTAS (LU)	21.671	2,74	2,86	1.212
XAN NOVO LUCUS 0525	XAN NOVO (LU)	21.241	2,91	2,72	1.196
RULA	PERFECTO S.C. (C)	20.896	2,33	2,65	1.040
GARCIA CONSTELATION ROCA 3514	SAT HERBON NUÑEZ (LU)	19.600	4,08	3,03	1.393
ASTURAO LIANA FM	SC GANADERIA ASTURAO (LU)	19.244	5,25	3,23	1.632
CANEDA SHAKIRA RUDOLPH	GANDEIRIA L. CORNES S.C. (C)	19.174	2,84	2,98	1.116
PADRON 144 CADOS	GANDEIRIA L. CORNES S.C. (C)	19.092	2,37	2,82	992
RUZO SC 76 BLITZ	GANADERIA RUZO S.C. (C)	18.887	3,26	2,81	1.145
ARENE 2289	SC GANADERIA RODASINDE (LU)	18.784	2,93	3,22	1.156
4470 CADOS AGUSTIN	AGUSTIN (LU)	18.735	4,60	2,92	1.408
SANTA MARIA LUKE 153-0718	SAT STA. Mª DE LOXO 1553 (C)	18.670	2,65	2,76	1.010
PROIDA TRANQUILA OKENDO	SAT PROIDA (LU)	18.589	4,11	3,06	1.332
SAT VARELA THRONO 467	SAT VARELA (LU)	18.535	3,37	2,88	1.159
PEDROLAS CHAMPION 8609	SAT PEDROLAS (LU)	18.467	5,84	3,24	1.678
XAN NOVO CHISPIÑO 5480	XAN NOVO (LU)	18.411	3,07	2,81	1.083
PEDRON PONTE O FAIT MORA	SAT PEDRON A PONTE (LU)	18.300	3,94	3,15	1.297
CHINELO MTOTO 0151	CB GANADERIA CHINELO (LU)	18.290	4,53	2,82	1.344
VEIGUEIRO JOCKO BESN SANTE	COOPERATIVA VEIGUEIRO (LU)	18.277	3,46	3,09	1.196
T DO REGO DA MOA JOCKO B.	CARPENTE LOPEZ RICARDO (C)	18.275	3,21	3,09	1.150
PEDRON PONTE CHAMPION CHIRLA	SAT PEDRON A PONTE (LU)	18.215	3,09	2,87	1.085

primeirizas

vacas

Mellores explotacións por produción*

Concédesse Diploma de Honor ás 20 explotacións que, con un mínimo de 17 lactacións (normalizadas) rematadas en 2011, obtiveran as mellores medias de produción (Kg. de Leite) de Galicia.

Gandería	Localidade (Provincia)	Leite	%G.	%P.	Kg.MU
PROIDA S.A.T. Nº 989 XUGA	A PASTORIZA (LU)	13.582	3,88	3,05	941
S.A.T. FINCA A CORTIÑA	CORISTANCO (C)	13.458	3,80	3,17	938
SC CONDADO	CASTRO DE REI (LU)	13.379	3,90	3,19	949
CASA GRANDA	BARREIROS (LU)	13.344	3,41	3,19	880
PERFECTO S.C.	DUMBRIA (C)	13.192	3,49	3,09	869
PERULEIRO	ZAS (C)	13.190	2,78	3,15	782
SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA (LU)	13.153	4,31	3,08	972
SAT OS FOROS Nº1231 XUGA	A PASTORIZA (LU)	13.079	3,96	3,08	921
SC GANDEIRIA CID	BARREIROS (LU)	13.078	3,19	3,24	842
CARREIRA	O INCIO (LU)	13.015	4,19	3,13	954
GARCIA	DUMBRIA (C)	12.982	3,52	3,27	882
SC GANDEIRIA NODI	BARREIROS (LU)	12.953	3,45	3,23	866
GANADERIA COSTUREIRO	SARRIA (LU)	12.923	3,44	3,45	890
S.A.T. VARELA Nº 992 XUGA	CASTRO DE REI (LU)	12.876	4,34	3,14	964
S.A.T. XAN NOVO	OUTEIRO DE REI (LU)	12.833	3,43	3,03	830
GANADERIA RANCAÑO S.C.	DUMBRIA (C)	12.820	4,38	3,17	969
CHINELO, C.B.	RIBADEO (LU)	12.731	4,03	3,18	918
GANADERIA CURNOVO S.C.	NEGREIRA (C)	12.697	4,40	3,21	967
SAT PEDRON A PONTE	CASTRO DE REI (LU)	12.682	3,60	3,11	851
GANDEIRIA L. CORNES S.C.	VAL DO DUBRA (C)	12.616	2,80	3,04	737

Mellores explotacións por cualificación

Outórgase Diploma ás 20 mellores explotacións por media de cualificación morfolóxica.

Para a concesión deste recoñecemento as explotacións deben cumprir os seguintes requisitos:

- Contar con 17 ou máis reproductoras cualificadas.
- Ter cualificadas máis do 90% das femias maiores de 36 meses.
- Non superar o 5% de Reproductoras inscritas no Rexistro Auxiliar "A".

Gandería (Localidade - Prov)	Media Calif.	ICAP	IPP	ICU	IGT	ICOT	ICO
CASA DE BAIXO (Sarría - Lu)	87,15	0,45	0,90	0,89	1,02	340	1847
MANTOÑO HOLSTEIN (Barreiros - Lu)	86,50	0,71	0,38	0,59	0,81	212	1435
CASA POZO,S.C. (Lugo - Lu)	85,52	0,81	0,36	0,89	1,06	281	1689
GANADERIA PENA (Begonte - Lu)	84,46	0,80	0,34	0,78	1,14	219	1811
CASEIRO DE ERNES S.A.T. (Cospeito - Lu)	84,43	0,39	0,63	0,93	1,02	344	1641
OUTEIRO,S.C. (Chantada - Lu)	83,68	0,68	0,66	1,11	1,24	341	1869
CASA CAPON (Chantada - Lu)	83,68	0,54	0,72	0,91	0,98	354	1626
GANDEIRIA CID, S.C. (Barreiros - Lu)	83,20	0,80	0,37	0,77	0,82	249	1424
RIAL DE LOUREIROS (Arzúa - C)	83,20	0,38	0,28	0,22	0,45	118	1364
FINCA LA ASUNCION (Touro - C)	83,05	0,41	0,34	0,58	0,70	208	1730
PORTOBELLO (Mañón - C)	83,00	0,22	-0,11	0,19	0,07	75	1240
CESARES HOLSTEIN, S.C. (Lousame - C)	82,98	0,50	0,30	0,69	0,91	177	1473
DIP.PROVINCIAL-FINCA MOURISCADE (Lalín - Po)	82,92	0,25	0,39	0,80	0,84	234	2033
CASA CANEDA (Boqueixón - C)	82,82	0,68	1,03	1,04	1,29	365	2047
FRAGA, S.C. (Lalín - Po)	82,82	0,60	0,64	0,79	0,94	292	1835
CARLOS IGLESIAS CARREIRA (Trabada - Lu)	82,74	0,80	0,74	0,76	0,95	324	1440
CABANAS (Santiago - C)	82,65	0,52	0,39	0,65	0,80	202	1712
S.A.T. TEIXEIRO (A Pastoriza - Lu)	82,63	0,71	0,44	0,83	0,96	268	1771
JOSE LUIS MEIJOME FERNANDEZ (Lalín - Po)	82,61	0,79	0,62	1,00	1,13	334	1810
MATO (Silleda - Po)	82,61	0,46	0,02	0,11	0,30	52	1184

(*) Datos solicitados ó CEGACOL.

Mellores explotacións por ICO

Outorgase Título de Recoñecemento ás 10 mellores explotacións por Índices Xenéticos (ICO), de cada unha das dúas seguintes categorías:

- Explotacións de 17 a 75 reproductoras
- Explotacións con máis de 75 reproductoras

Para a súa concesión tívose en conta que, na avaliación xenética de Novembro '11, as explotacións galardoadas cumpriran os seguintes requisitos:

- Ter 17 ou máis reproductoras
- Non superar o 5% de vacas no Rexistro Auxiliar "A"
- Ter máis do 75% das reproductoras maiores de 36 meses valoradas xenéticamente

De 17 a 75 reproductoras

Gandería (Localidade - Prov)	ICO	Kg/L.	Kg./G.	Kg./P.	ICOP	ICAP	IPP	ICU	IGT	ICOT
CASA CANEDA (BOQUEIXÓN - C)	2047	364	16	10	345	0,68	1,03	1,04	1,29	365
FINCA MOURISCADÉ (LALÍN - PO)	2033	559	14	17	525	0,25	0,39	0,80	0,84	234
LOPEZ TELLADO, MASEDA (POL - LU)	1982	482	12	14	442	0,46	0,68	0,70	0,83	236
VILAR DE SUSAO (SARRIA - LU)	1957	553	10	13	448	0,25	0,46	0,70	0,73	206
QUINTIAN, S.C. (O PÁRAMO - LU)	1954	518	12	14	455	0,51	0,45	0,66	0,87	185
PUMAR DE BUXAN (VAL DO DUBRA - C)	1954	477	10	10	380	0,58	0,45	0,93	1,03	288
VILLAESTEBA AGROP, S.C. (SARRIA - LU)	1954	640	14	18	575	0,02	0,38	0,16	0,36	79
FINCA VIQUEIRA (TRAZO - C)	1912	621	13	14	496	0,31	-0,03	0,50	0,40	108
J. RODRIGUEZ CABANAS (PORTOMARÍN - LU)	1902	427	11	15	437	0,41	0,14	0,59	0,54	159
CASA REGO (O INCIO - LU)	1893	683	18	16	574	0,16	0,18	0,03	0,14	33

De máis de 75 reproductoras

Gandería (Localidade - Prov)	ICO	Kg/L.	Kg./G.	Kg./P.	ICOP	ICAP	IPP	ICU	IGT	ICOT
S.A.T. CASA MENOR 1017 XUGA (BOIMORTO - C)	2135	644	17	20	614	0,46	0,48	0,78	0,85	234
GANAD. VILAFERREIROS, S.C. (MAZARICOS - C)	2062	498	13	12	421	0,41	0,72	1,04	1,08	321
VILASUSO SDAD.COOP.GALEGA (A CAPELA - C)	1912	360	11	11	342	0,31	0,40	0,84	0,72	274
FREIRE PEREZ, S.C. (ROIS - C)	1892	447	8	12	383	0,47	0,54	0,56	0,80	202
OUTEIRO, S.C. (CHANTADA - LU)	1869	264	5	7	228	0,68	0,66	1,11	1,24	341
XENDRE, S.C. (OROSO - C)	1845	282	6	8	258	0,21	0,56	0,88	0,92	258
FRAGA, S.C. (LALÍN - PO)	1835	308	6	6	230	0,60	0,64	0,79	0,94	292
GANAD. FERNANDEZ SANCHEZ, S.C. (CURTIS - C)	1829	369	13	11	361	0,52	0,57	0,57	0,77	234
S.A.T. LANGUEIRON XUGA 934 (PONTECESO - C)	1826	300	8	11	319	0,23	0,42	0,53	0,55	193
S.A.T. VILLAMAYOR DE NEGRAL (GUNTÍN - LU)	1816	358	9	14	387	0,27	0,13	0,46	0,51	122

Mellores producións vitalicias*

Dada a importancia que ten para os criadores, a lonxevidade das súas reproductoras, concédese Título de Recoñecemento a todas aquelas femias que, tendo rematado unha lactación no 2011, acadaran ó longo da súa vida, unha produción de Leite igual ou superior ós 100.000 Kg.

Nome	Gandería (Provincia)	Lact.	Leite	%G.	%P.
GARCIA CONSTELATION ROCA 3514	SAT HERBON NUÑEZ (LU)	8	171.301	4,19	2,91
ARABIA	SAT LODOS E PEREZ (LU)	11	152.605	4,25	2,95
RAIÑA 40	SAT CASA CARBALLO (LU)	13	148.910	3,78	3,05
REY 251 CAROL LEADERSHIP	SAT REY DE MIÑOTELO (LU)	8	129.872	4,35	3,32
LOUREIROS LUNA AMBITION	RIAL MARTINEZ JOSE RAMON (C)	12	128.928	3,75	3,21
O.L. DASSY RONALDO	GANADERIA OS LOUREIROS S.C. (C)	9	127.841	4,06	3,13
54	ABUIN (LU)	9	127.831	3,71	2,92
CHOUSA JUROR MARAVILLA	SL GANADERIA A CHOUSA (LU)	9	127.021	3,79	3,03
PALOMA TRISCO LANDRO	TRISCO S.C. (C)	8	126.402	3,84	3,17
COREN SABOREAR 2	COOP. DE FONCUBERTA (OU)	8	125.244	3,04	3,20
TABOADA 41 JUROR	SAT STA. Mª DE LOXO 1553 (C)	6	123.684	2,49	2,90
ANNA 564	PICO TOJEIRO Mª ESTHER (C)	8	121.857	3,80	3,38
CHACO PINTA MANFRED	COOPERATIVA CHAIN (LU)	8	121.229	4,09	3,21
69 OSCAR VILLEIRIZ	CASA VILLEIRIZ (LU)	10	120.919	3,28	2,94
ELENA	SAT GALAN (LU)	8	120.719	3,51	3,09
NOVOA RUDOLPH SAGRARIO	JUAN CARLOS NOVOA ROJO (LU)	10	120.439	4,45	3,32
NUVEIRA TUNA FURELOS	LADO PEREZ JOSE MANUEL (C)	9	120.318	3,85	3,03
CASEIRO L.H. BLAK 26 DENISE	SAT CASEIRO DE ERNES HOLSTEINS (LU)	10	119.196	4,19	3,22
SUCASA 149 GALLARDA RUDOLPH	M.C. SUAREZ SUAREZ Y OTRO S.C. (C)	10	118.817	3,85	3,16
INFANTA AEROLINE	FERREIRO SILVA S.C. (C)	11	118.632	3,50	2,94
HENNIE 54	GANADERIA MORGADE S.C. (PO)	8	117.199	3,88	3,28
GRETA	CASA CASTRO (LU)	13	117.114	4,30	3,17
MARQUESA 265	SAT O PALOMAR (LU)	8	117.105	4,45	3,38
REY 197 GARRUCHA LINDY	SAT REY DE MIÑOTELO (LU)	9	116.635	5,46	3,50
CABADO AEROLINE PRINCESA	CASA DE CABADO (LU)	11	116.398	3,34	2,85
CID LEADERSHIP MARLENNE	SC GANDERIA CID (LU)	9	115.643	3,80	3,12

Nesta relación só se publican as que produciron máis de 115.000 Kg.

Insignia de Ouro Febriga '12 a D. Francisco Manuel Penabad Pita

A Xunta Directiva desta Federación, na súa reunión celebrada o pasado día 17 de Abril e tralas deliberacións correspondentes, acordou por unanimidade, "conceder a Insignia de Ouro Febriga '12 a D. Francisco Manuel Penabad Pita, de Granxa Caxigueira, en recoñecemento ós méritos atesorados ó longo da súa vida profesional como criador de Frisón Selecto, a súa implicación e compromiso coas organizacións de criadores, así como pola súa contribución na promoción e imaxe da Cabana Frisona Galega".

Ó longo dos últimos 20 anos, Granxa de Caxigueira foi todo un referente para os criadores e amantes do Frisón no noso país. Os extraordinarios animais criados pola familia Penabad (8 vacas EX e 94 MB, de entre as que merece mención especial Agrortegal Galletera Juror 5EX 5* M.O.) e que lles fixeron acreedores do título de Mestre Criador en 2005, así como os bos resultados que cos seus animais, obtiveron nos numerosos concursos que participaron, constituiron un estímulo para todos nós e contribuíron á boa imaxe e promoción da nosa Cabana Frisona, é por elo que, dende esta páxina e en nome de todos os criadores de Frisón de Galicia, queremos manifestarlles a nosa máis sincera felicitación e agradecemento.

Concursos Gandagro '12

Durante os días 7 ó 10 do pasado mes de Marzo e no marco que nos ofreceu o II Monográfico de Gandería y Agricultura "GandAgro '12", celebráronse en Silleda o XXI Concurso Autonómico da Raza Frisona Fefriga '12 e o XXXI Concurso Internacional de Frisión GandAgro '12 nos que participaron un total de 132 animais procedentes de 39 ganderías de Galicia, Asturias, Cantabria e Navarra. Igualmente, e durante eses días, celebráronse o XXVIII Concurso de Xóvenes Manexadores "Memorial Luis Louzao" e o V Concurso de Xóvenes Preparadores de Gando.

Ganaderías Participantes Gandagro 2012

A CORUÑA

SAT A CAMPA	CURTIS
CASA NOVA	MESIA
GANDEIRIA VILARMOR, SC	ORTIGUEIRA
CESARES HOLSTEIN, SC	LOUSAME
CASAS	CARBALLO
A PRADEIRA	CARBALLO
GANDERIA OUBEL, SL	TOURO

LUGO

SAT REY DE MIÑOTELO	A PASTORIZA
SC GANDEIRIA NODI	BARREIROS
CASA POZO	LUGO
SAT SANDAMIL	CASTRO DE REI
LINA	TRABADA
CASA CALOBRO	TRABADA

PONTEVEDRA

CARBALLEIRAS	LALIN
BERDON	LALIN
MIDON	LALIN
KINTEIRO	LALIN
ANILA	RODEIRO
ARGELINA	FORCAREI
PAULI	SILLEDA
BLANCO	LALIN
MANTEIGA	VILA DE CRUCES
SILVA	DOZON
O PAZO	LALIN

CANTABRIA

CUDAÑA	VALDALIGA
SAT CECEÑO	VALDALIGA
GRANJA PEREJIL "EL MACHO"	SELAYA
LA FLOR	SAN ROMAN DE CAYON
OCEJO	VALDALIGA
LLERA HER, SC	VALDALIGA
S.C. RETO A LA ESPERANZA	ESCOBEDO DE VILLAFUFRE
GLORIA HOLSTEIN	VALDALIGA

NAVARRA

SAT GUTIERREZ	PERALTA
PLANILLO HOLSTEIN	CASCANTE

ASTURIAS

BADIOLA HOLSTEIN	GOZON
GANADERIA PORCILO, SC	TINEO
FLORA, SC	VALDES
CASA COTO	TINEO
CASA VENTURO, SC	SALAS

Nesta edición, os diferentes concursos foron xulgados e de maneira maxistral, por **D. Santiago García Souto**, Xuíz Internacional de Conafe, quen designou como Gran Campiona de Galicia, a **Blanco H. Duplex Sonia 315**, unha vaca de 4 partos e máis de 51.000 kg. de leite producidos ata a data, propiedade de Gandería Blanco de Lalín – Pontevedra. O título de Gran Campiona Internacional recaeu en **Badiola Goldwyn Megate I ET**, unha preciosa vaca de 2º parto propiedade de Ganadería Badiola de Gozón – Asturias. A gran calidade dos animais presentados, a súa coidada preparación e presentación, así como a profesionalidade da que fixeron gala os seus propietarios, avalan o alto nivel e prestixio do que goza este certame.

Xunto coa nosa felicitación ós gañadores, queremos transmitir o noso sincero agradecemento á Fundación Semana Verde de Galicia, ao Clube de Xóvenes Gandeiros de Galicia e de maneira moi especial a todos os gandeiros que, cos seus extraordinarios animais, fixeron posible a celebración do certame. A todos, ¡moitas gracias!

XXI Concurso Autonómico da Raza Frisona "Fefriga 2012"

Sección 1: Becerras de 5 a 7 Meses

Casas Magrebi 185	Bos Seijo Talent Magrebi ET Casas (Carballo - A Coruña)
Rey 544 Sabina Sid	Pine-Tree Sid ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Rey 547 Sonrrisa Sid	Pine-Tree Sid ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Silvia de Oubel Steady	Stantons Steady ET Ganderia Oubel, SI (Touro - A Coruña)
Casa-Nova Noa Sanchez 856	Gen-Mark Stmtic Sanchez Casa Nova (Mesia - A Coruña)

Sección 2: Becerras de 8 a 10 Meses

Blanco Leona	Erbacres Damion Blanco (Lalin - Pontevedra)
Casa-Nova Ana Baxter 831	Emerald-Acr-Sa T-Baxter Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Casa-Nova Lerda Million 832	England-Ammon Million ET Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Casas Magrebi 178	Bos Seijo Talent Magrebi ET Casas (Carballo - A Coruña)
Romera de Oubel Buckeye	R-E-W Buckeye ET Ganderia Oubel, SI (Touro - A Coruña)

Sección 3: Becerras de 11 a 13 Meses

Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Casa-Nova Nora Sanchez 825	Gen-Mark Stmtic Sanchez Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Blanco Pebi Venel Bolera	Picston Shottle Blanco (Lalin - Pontevedra)
Callobro Obama Shakyra Gz	Bos A.X.M.C. Chamoso Obama ET Casa Callobro (Trabada - Lugo)
Bos Rey 533 Marta Sanchez ET	Gen-Mark Stmatic Sanchez SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)

Sección 4: Becerras de 14 a 16 Meses

Kinteiro Sanchez Grecia	Gen-Mark Stmatic Sanchez Kinteiro (Lalin - Pontevedra)
Manteiga Gol Bea	Pena Goldwyn Blitz Manteiga (Vila de Cruces - Pontevedra)

Sección 5: Xovencas de 17 a 19 Meses

Lina Xacobeo Paula	Mario Xacobeo ET Lina (Trabada - Lugo)
Pozosaa Spirte 0377 Susi	Cedarwal Spirte Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Casa-Nova Ursula Duplex 806	Mesland Duplex ET Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Casa-Nova Mera Minister 802	Mr Minister Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Manteiga Antroido Careta	Bos Bolton Antroido ET Manteiga (Vila de Cruces - Pontevedra)

Sección 6: Xovencas de 20 a 22 Meses

Rey 511 Carli Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Manteiga Xacobeo Fany	Mario Xacobeo ET Manteiga (Vila de Cruces - Pontevedra)
A Pradeira Bolivia 323	Magor Bolivia Allen ET A Pradeira (Carballo - A Coruña)

Sección 7: Xovencas de 23 a 26 Meses

Rey 509 Ninfa Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Pozosaa Dolman 6928 Vanesa	Regancrest Dolman ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Blanco Marina Rosana	Bos Blanco.H Goldwy.Rosendo ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Carballeiras Ashers Susan	Ridgefield Ashers ET Carballeiras (Lalin - Pontevedra)
Vilarmor Xacobeo Bari 6025	Mario Xacobeo ET Gandeiria Vilarmor, SC (Ortigueira - A Coruña)

Sección 14: Vaca Xoven Lactación ata 30 Meses

Blanco Alizee Irene ET	Picston Shottle ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Blanco Alizee Zaray	Gen-Mark Stmatic Sanchez Blanco (Lalin - Pontevedra)
Berdon Duplex Nivea	Mesland Duplex ET Berdon (Lalin - Pontevedra)
Berdon Shottle Shaila	Picston Shottle ET Berdon (Lalin - Pontevedra)
Cesares Barbosa Xacobeo	Mario Xacobeo ET Cesares Holstein, Sc (Lousame - A Coruña)

Sección 15: Vaca Xoven Lactación de 30 a 36 Meses

Cesares Boeza Dancer	A.L.H. Dancer ET Cesares Holstein, SC (Lousame - A Coruña)
Blanco Rose Rosa	Bos Blanco.H Goldwy.Rosendo ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Manteiga Melbourne Sheila	Xepe Goldwyn Melbourne Manteiga (Vila de Cruces - Pontevedra)

Sección 16: Vaca Intermedia en Lactación (3 Años)

Pozosaa Lheros Mikaela	Comestar Lheros ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Anila Lautamic Maravilla	Comestar Goldwyn Lautamic ET Anila (Rodeiro - Pontevedra)
Bos Blancoh. Baxter Lausina ET	Emerald-Acr-Sa T-Baxter Blanco (Lalin - Pontevedra)
Berdon Goldwyn Tella ET	Braedale Goldwyn Berdon (Lalin - Pontevedra)
Sandamil M.S. Megamagic Melani	Badiola Megamagic SAT Sandamil (Castro de Rei - Lugo)

Sección 17: Vaca Intermedia en Lactación 4 Años

Rey 454 Rosita Goldwyn	Braedale Goldwyn SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Nodi Affirmed Lola	Bkb Affirmed ET SC Gandeiria Nodi (Barreiros - Lugo)
Tasil Godwyn Nerea	Braedale Goldwyn Silva (Dozon - Pontevedra)
Blancoh. Affirmed Dely	Bkb Affirmed ET Blanco (Lalin - Pontevedra)

Sección 18: Vaca Adulta Lactación de 5 Años

Blanco.H Duplex Sonia 315	Mesland Duplex ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Pozosaa Astronomical 1162 Kira	Oseena Astronomical ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Rey 425 Esquisita September	Pursuit September Storm ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)

Sección 19: Vaca Adulta Lactación de 6 Años ou Más

Bos Mr Sam Lady ET	Regancrest-Mr Drham Sam ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Pozo Allen 5275 Mimosa	Canyon-Breeze Allen ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)

Sección 8: Becerra Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Blanco Leona	Erbacres Damion Blanco (Lalin - Pontevedra)

Sección 9: Xovenca Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Rey 509 Ninfa Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Lina Xacobeo Paula	Mario Xacobeo ET Lina (Trabada - Lugo)

Sección 10: Xovenca Gran Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)	Gran Campiona
Rey 509 Ninfa Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)	Reserva Gran Campiona
Lina Xacobeo Paula	Mario Xacobeo ET Lina (Trabada - Lugo)	Mención de Honra

Sección 20: Vaca Xove Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Blanco Alizee Irene ET	Picston Shottle ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Cesares Boeza Dancer	A.L.H. Dancer ET Cesares Holstein, SC (Lousame - A Coruña)

Sección 21: Vaca Intermedia Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Rey 454 Rosita Goldwyn	Braedale Goldwyn SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Pozosaa Lheros Mikaela	Comestar Lheros ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)

Sección 22: Vaca Adulta Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Blanco.H Duplex Sonia 315	Mesland Duplex ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Bos Mr Sam Lady ET	Regancrest-Mr Drham Sam ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)

Sección 23: Vaca Gran Campiona de Galicia "Fefriga '12"

Blanco.H Duplex Sonia 315	Mesland Duplex ET Blanco (Lalin - Pontevedra)	Gran Campiona
Rey 454 Rosita Goldwyn	Braedale Goldwyn SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)	Reserva Gran Campiona
Bos Mr Sam Lady ET	Regancrest-Mr Drham Sam ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)	Mención de Honra

Sección 28: Mellor Criador de Galicia "Fefriga '12"

1º Blanco (Lalin - Pontevedra)	2º Casa Pozo (Lugo - Lugo)
--------------------------------	----------------------------

Blanco H Duplex Sonia 315. Vaca Gran Campiona de Galicia Fefriga '12

XXXI Concurso Internacional de la Raza Frisona "Open Gandagro" 2012

Sección 1: Becerras de 5 a 7 Meses

Flora Goldwyn Honey Moon ET	Braedale Goldwyn Flora, SC (Valdes - Asturias)
Gloria Damion Azahara ET	Erbacres Damion Gloria Holstein (Valdaliga - Cantabria)
Casas Magrebi 185	Bos Seijo Talent Magrebi ET Casas (Carballo - A Coruña)
Rey 544 Sabina Sid	Pine-Tree Sid ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Llera Atwood Prism	Maple-Downs-I G W Atwood ET Llera Her, SC (Valdaliga - Cantabria)

Sección 2: Becerras de 8 a 10 Meses

Flora Goldwyn Hollywood ET	Braedale Goldwyn Flora, SC (Valdes - Asturias)
Badiola Damion Kely	Erbacres Damion Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Llera Million Atomica	England-Ammon Million ET Llera Her, SC (Valdaliga - Cantabria)
Blanco Leona	Erbacres Damion Blanco (Lalin - Pontevedra)
Flora Atwood Aitana	Maple-Downs-I G W Atwood ET Flora, SC (Valdes - Asturias)

Sección 3: Becerras de 11 a 13 Meses

Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Gutierrez Talent Ursula 360	Ladino Park Talent Imp ET SAT Gutierrez (Peralta - Navarra)
Badiola Damion Keira	Erbacres Damion Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Casa-Nova Nora Sanchez 825	Gen-Mark Stmtic Sanchez Casa Nova (Mesia - A Coruña)
Blanco Pebi Venel Bolera	Picston Shottle Blanco (Lalin - Pontevedra)

Sección 4: Becerras de 14 a 16 Meses

Flora Tambo Destello	Tec Regalao Tambo ET Flora, SC (Valdes - Asturias)
Badiola Aspen Paris	Ek-Oseana Aspen ET Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Llera Sanchez Aspirina	Gen-Mark Stmatic Sanchez Llera Her, SC (Valdaliga - Cantabria)
Ocejo Angela Cinzano Roja	Alh Vision Cinzano Rojo ET Ocejo (Valdaliga - Cantabria)
Kinteiro Sanchez Grecia	Gen-Mark Stmatic Sanchez Kinteiro (Lalin - Pontevedra)

Sección 5: Xovencas de 17 a 19 Meses

Lina Xacobeo Paula	Mario Xacobeo ET Lina (Trabada - Lugo)
Pozosaa Spirte 0377 Susi	Cedarwal Spirte Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Casa-Nova Ursula Duplex 806	Mesland Duplex ET Casa Nova (Mesía - A Coruña)
Badiola Amazing Jamina	Mr Atlees Altaamazing ET Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Casa-Nova Mera Minister 802	Mr Minister Casa Nova (Mesía - A Coruña)

Sección 6: Xovencas de 20 a 22 Meses

Badiola Sanchez Kournikova	Gen-Mark Stmatic Sanchez Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Planillo Shottle Monalisa ET	Picston Shottle ET Planillo Holstein (Cascante - Navarra)
Reto Almalinda Maughlin Storm	Maughlin Storm ET S.C. Reto A La Esperanza (Villafufre - Cantabria)
Badiola Alexander Romea	Golden-Oaks St Alexander ET Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Reto Delicia Baxter	Emerald-Acr-Sa T-Baxter S.C. Reto A La Esperanza (Villafufre - Cantabria)

Sección 7: Xovencas de 23 a 26 Meses

Bos Alexander Mahe	Golden-Oaks St Alexander ET Flora, SC (Valdes - Asturias)
Rey 509 Ninfa Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Pozosaa Dolman 6928 Vanesa	Regancrest Dolman ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Blanco Marina Rosana	Bos Blanco.H Goldwy.Rosendo ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Carballeiras Ashers Susan	Ridgefield Ashers ET Carballeiras (Lalin - Pontevedra)

Sección 14: Vaca Xoven Lactación ata 30 Meses

Planillo Bolton Vialattea <i>Mellor Ubre</i>	Sandy-Valley Bolton ET Planillo Holstein (Cascante - Navarra)
Blanco Alizee Irene ET	Picston Shottle ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Reto Misericordia Duplex	Mesland Duplex ET S.C. Reto A La Esperanza (Villafufre - Cantabria)
Llinde Arina Gavor	Genos Gavor SAT Ceceño (Valdaliga - Cantabria)
Flora Sanchez Ainhoa	Gen-Mark Stmatic Sanchez Flora, SC (Valdes - Asturias)

Sección 15: Vaca Xoven Lactación de 30 a 36 Meses

Badiola Damion Koketa <i>Mellor Ubre</i>	Erbacres Damion Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Reto Linda Eleni Boss Iron	Boss Iron ET Cudaña (Valdaliga - Cantabria)
Cesares Boeza Dancer	A.L.H. Dancer ET Cesares Holstein, SC (Lousame - A Coruña)
La Flor Talent Matea	Ladino Park Talent Imp ET La Flor (San Roman de Cayon - Cantabria)
Blanco Rose Rosa	Bos Blanco.H Goldwy.Rosendo ET Blanco (Lalin - Pontevedra)

Sección 16: Vaca Intermedia en Lactación (3 Años)

Badiola Goldwyn Megate I ET <i>Mellor Ubre</i>	Braedale Goldwyn Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Llera Goldwyn Gala ET	Braedale Goldwyn Llera Her, SC (Valdaliaga - Cantabria)
Llera Goldwyn Oscar	Braedale Goldwyn Llera Her, SC (Valdaliaga - Cantabria)
Pozosaa Lheros Mikaela	Comestar Lheros ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Sauco 8704 Duplex	Mesland Duplex ET La Flor (San Roman de Cayon - Cantabria)

Sección 17: Vaca Intermedia en Lactación 4 Años

Perejil Rimbombanzia <i>Mellor Ubre</i>	Perejil Klastic Botin ET Granja Perejil "El Macho" (Selaya - Cantabria)
Rey 454 Rosita Goldwyn	Braedale Goldwyn SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Llera Goldwyn Bliss 3 ET	Braedale Goldwyn Llera Her, SC (Valdaliaga - Cantabria)
La Flor Rubens Eva	Stbvq Rubens ET La Flor (San Roman de Cayon - Cantabria)
Planillo Goldwyn Sarica	Braedale Goldwyn Planillo Holstein (Cascante - Navarra)

Sección 18: Vaca Adulta Lactación de 5 Años

Mono Venturo Shottle Roxet ET <i>Mellor Ubre</i>	Picston Shottle ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)
Blanco.H Duplex Sonia 315	Mesland Duplex ET Blanco (Lalin - Pontevedra)
Badiola Goldwyn Kournikova	Braedale Goldwyn Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Cts Express 48817 Levin	Levin Blanco (Lalin - Pontevedra)
Badiola Goldwyn Megara ET	Braedale Goldwyn Badiola Holstein (Gozon - Asturias)

Sección 19: Vaca Adulta Lactación de 6 Años ou Más

Venturo Morty Letizia ET <i>Mellor Ubre</i>	Stouder Morty ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)
Bos Mr Sam Lady ET	Regancrest-Mr Drham Sam ET SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)
Planillo September Sara	Pursuit September Storm ET Planillo Holstein (Cascante - Navarra)
Badiola Roy Joya	Roystone Jordan ET Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Pozo Allen 5275 Mimosa	Canyon-Breeze Allen ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)

Sección 11: Becerra Campiona Internacional "Gandagro '12"

Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)
Flora Goldwyn Honey Moon ET	Braedale Goldwyn Flora, SC (Valdes - Asturias)

Sección 12: Xovenca Campiona Internacional "Gandagro '12"

Bos Alexander Mahe	Golden-Oaks St Alexander ET Flora, SC (Valdes - Asturias)
Rey 509 Ninfa Spirte	Cedarwal Spirte SAT Rey de Miñotelo (A Pastoriza - Lugo)

Sección 13: Xovenca Gran Campiona Internacional "Gandagro '12"

Bos Alexander Mahe	Golden-Oaks St Alexander ET Flora, SC (Valdes - Asturias)	Gran Campiona
Pozosaa Denzel 1640 Antia	La Presentation Denzel ET Casa Pozo (Lugo - Lugo)	Reserva Gran Campiona
Flora Goldwyn Honey Moon ET	Braedale Goldwyn Flora, SC (Valdes - Asturias)	Mención de Honra

Sección 24: Vaca Xoven Campiona Internacional "Gandagro '12"

Planillo Bolton Vialattea	Sandy-Valley Bolton ET Planillo Holstein (Cascante - Navarra)
Badiola Damion Koketa	Erbacres Damion Badiola Holstein (Gozon - Asturias)

Sección 25: Vaca Intermedia Campiona Internacional "Gandagro '12"

Badiola Goldwyn Megate I ET	Braedale Goldwyn Badiola Holstein (Gozon - Asturias)
Llera Goldwyn Gala ET	Braedale Goldwyn Llera Her, SC (Valdaliga - Cantabria)

Sección 26: Vaca Adulta Campiona Internacional "Gandagro '12"

Mono Venturo Shottle Roxet ET	Picston Shottle ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)
Venturo Morty Letizia ET	Stouder Morty ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)

Sección 27: Vaca Gran Campiona Internacional "Gandagro '12"

Badiola Goldwyn Megate I ET	Braedale Goldwyn Badiola Holstein (Gozon - Asturias)	Gran Campiona
Mono Venturo Shottle Roxet ET	Picston Shottle ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)	Reserva Gran Campiona
Venturo Morty Letizia ET	Stouder Morty ET Casa Venturo, SC (Salas - Asturias)	Mención de Honor

Sección 29: Mellor Criador Internacional "Gandagro '12"

1º Llera Her, SC (Valdaliga - Cantabria) 2º Badiola Holstein (Gozon - Asturias)

Badiola Goldwyn Megate I ET. Vaca Gran Campeona Internacional "GandAgro '12"

Sylvie Gouin

o concurso en imaxes

GO-FARM

Artes

Goldwyn x BW Marshall x Formation

Manteniendo su liderazgo

PRUEBAS
LA CONFIRMACION
ABRIL 2012

N° 3 ICO +3.560
N° 1 TIPO +3.56

Alpado Sonia VG86

Artes Erica VG85

Alpado Sonia VG86

Go-Farm Tina VG89-Hermana completa

italian style

Manuel Reija 610 52 67 85 - Angel López 677 229 407

www.semenzoo.it

ZANI BOLTON
Mascalese

PRUEBAS
LA REVELACIÓN
ABRIL 2012

Bolton x O-Man x Adam

Nº 2 ICO +3.723

Nº 1 PFT +2.861

Nº 3 +LPI 3.331

Nº 1 TPI +2.269

italian style

Mascalese Maliarda GP84

Mascalese Linda GP82

Mascalese Lamborghini

Mascalese Domata

Semenzoo

- Noel Balsa 619 760 916 - Alberto Lamas 680 115 019 España
- semenzoo@semenzoo.es

V Concurso de Xóvenes Preparadores de Gando

Organizado pola Fundación Semana Verde e o Clube de Xóvenes Gandeiros de Galicia e **patrocinado, un ano máis, pola empresa DANONE**, o pasado día 8 de Marzo e no marco que ofrecía GandAgro, celebrouse o V Concurso de Preparadores de Gando.

Nesta edición e tras valorar as habilidades amosadas por tódolos concursantes, o Xurado do concurso acordou, por unanimidade, conceder o título de Mellor Preparador o xoven Irlandés de 22 anos, Michael James, concedendo igualmente a Cristina Carro, de SAT CASANOVA de Mesía, o título de 2ª Mellor Preparadora GandAgro '12.

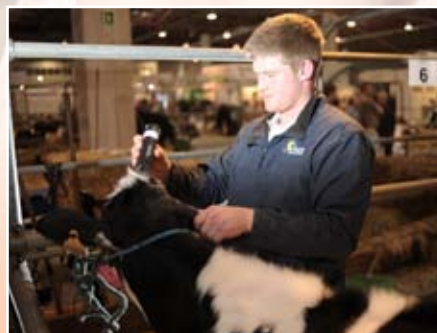
¡NORABOA!

Nome	Gandería	Localidade - Provincia
1º MICHAEL JAMES	BLANCO	ESCOCIA
2º CRISTINA CARRO IGLESIAS	CASA NOVA SAT	MESIA - A CORUÑA
3º MARIA MANTEIGA RODRIGUEZ	MANTEIGA	VILA DE CRUCES - PONTEVEDRA
4º MIGUEL MADRIÑAN ALBOR	SAT CARBALLEIRAS	LALÍN - PONTEVEDRA
5º AVELINO SOUTO ROZADOS	MIDON	LALÍN - PONTEVEDRA
6º MIGUEL RIAL MATO	ASUNCION	ARZÚA - A CORUÑA

CAMPIONATO: Mellor e Segundo Mellor Preparador Silleda '12

1º) MICHAEL JAMES	CAMPIÓN
2º) CRISTINA CARRO	SUBCAMPIONA

XXVIII Concurso de Xóvenes Manexadores “Memorial Luis Louzao”

Coa participación de 22 xóvenes e contando co xa tradicional, patrocinio de MAPFRE AGROPECUARIA, o pasado día 9 de Marzo, celebramos a 28 edición do Concurso de Xóvenes Manexadores.

Sección 1ª: Xóvenes que teñan máis de 21 anos.

1º	Michael James	22	Escocia	Blanco
2º	Miguel Exposito Rodriguez	21	Udalla - Cantabria	La Rinconada
3º	Miguel Rial Mato	21	Arzua - A Coruña	Asuncion
4º	Alba Alvarez Nuñez	24	Vegadeo - Asturias	Silvela

Sección 2ª: Xóvenes entre os 16 e os 20 anos.

1º	Alberto Llera Bada	19	Valdaliga - Cantabria	Gloria
2º	German Fernandez Muñoz	19	Valdaliga - Cantabria	Ceceño
3º	Jose Alberto Iglesia Vila	20	A Pastoriza - Lugo	Rei De Miñotelo
4º	Maria Manteiga Rodriguez	16	Vila De Cruces - Pontevedra	Manteiga
5º	Diego Diaz Martinez	19	Villalba - Lugo	Rei De Miñotelo

Sección 3ª: Xóvenes entre os 10 e os 15 anos inclusive.

1º	Cristina Carro Iglesias	13	Mesia - A Coruña	Casa Nova
2º	Jorge Vazquez Cuñarro	11	Chantada - Lugo	Capón
3º	Fatima Carro Mareque	12	Sergude - A Coruña	Casa Nova
4º	Juan Jose Carro Mareque	13	Sergude - A Coruña	Casa Nova
5º	Avelino Souto Rozados	13	Lalin - Pontevedra	Midon
6º	Jose Casas Pombo	13	Carballo - A Coruña	Casás

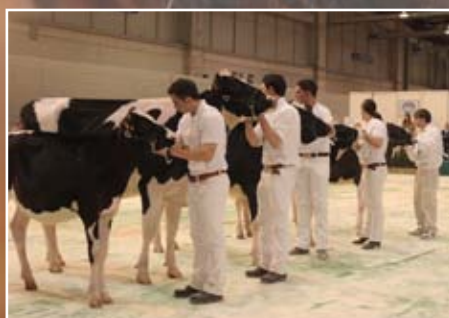
Sección 4ª: Xóvenes menores de 9 anos.

	Brais Oro Garcia	9	Agolada - Pontevedra	Trastoy
	Fatima Miguez Miguens	8	Forcarei - Pontevedra	Argelina
	Adriana Madriñan Castro	8	Lalin - Pontevedra	SAT Carballeiras
	Naim Rodriguez Juares	8	Silleda - Pontevedra	Berdon
	Adrián Dieguez Varela	7	Lalin - Pontevedra	O Pazo
	Felipe Miguez Miguens	3	Forcarei - Pontevedra	Argelina

Sección 5 CAMPIONATO

Campión	Michael James
Subcampión	Alberto Llera Bada
Reserva	German Fdez. Muñoz

XXVI Concurso de Gando Frisón Moexmu

Muimenta, Cospello, Lugo, 31 de Marzo de 2012.

Organizado por: Concello de Muimenta e Africor-Lugo

Xuíz: **D. José Ramón Badiola García** Xuíz Nacional de Conafe

Ganderías participantes: 20 // Animáis participantes: 76

Xatas ata 8 meses

1ª **Vega Delete Paula** (Vega – Castro de Rei)

Xata Subcampiona

Xatas de 8 a 10 meses

1ª **Cid Aftershock Matica** (Cid - Barreiros)

Xatas de 11 a 13 meses

1ª **Pozosaa Denzel 1640 Antia** (Pozo - Lugo)

Xata Campiona

GRAN CAMPIONA DE XOVENCAS

Xatas de 14 a 16 meses

1ª **Cid Duplex Rachelle** (Cid - Barreiros)

Xovenkas de 17 a 19 meses

1ª **Pozosaa Spirte 0377 Susi** (Pozo - Lugo)

Xovenca Campiona

Xovenkas de 20 a 26 meses

1ª **Manteiga Xacobeo Fany** (Manteiga - Vila de Cruces - PO)

Xovenca Subcampiona

Vacas en Lactación ata 26 meses

1ª **Manteiga Xacobeo Mandarina**

(Manteiga - Vila de Cruces - PO)

Vacas en Lactación de 27 a 30 meses

1ª **Bos Manteiga Sanchez Rocio ET**

(Manteiga - Vila de Cruces - PO)

Vacas en lactación de 31 a 35 meses

1ª **Cid Spirte Iferda** (Cid - Barreiros)

Vaca Nova Campiona

2ª **Cesares Boeza Dancer** (Cesares - Lousame - C)

Vaca Nova Subcampiona

Vacas intermedias de 3 anos

1ª **Rego Airraid Claudina 2485** (Rego - Lán cara)

Vaca Intermedia Campiona

2ª **Pozosaa Lheros Mikaela** (Pozo - Lugo)

Vaca Intermedia Subcampiona

Vacas intermedias de 4 anos

1ª **Nodi Affirmed Lola** (Nodi - Barreiros)

Vacas en lactación de 5 anos

1ª **Rey 425 Esquisita September** (Rei de Miñotelo - A Pastoriza)

Vacas en lactación de 6 anos ou máis

1ª **Cid Roy Muesle** (Cid - Barreiros)

VACA ADULTA CAMPIONA e VACA GRAN CAMPIONA

2ª **Bos Mr Sam Lady ET** (Rei de Miñotelo - A Pastoriza)

Vaca Adulta Subcampiona

Mellor Criador

1º **SAT CAVADAS** - Xermade

2º **CAPÓN** - Chantada

Mellor Rabaño

1º **SAT CAVADAS** - Xermade

2º **POZO** - Lugo

Vaca Gran Campiona. Cid Roy Muesle. Cid (Barreiros, Lugo)

Xovenca Gran Campiona. Pozosaa Denzel 1640 Antia. Pozo (Lugo)

XIV Subasta de Xovencas de Santa Comba

3 de Marzo de 2012 - Pabellón Polideportivo municipal de Santa Comba

Organizado por: Africor-Coruña / Concello Santa Comba

Animais presentados: 18 ; animais vendidos: 18

FEMIA SUBASTADA	VENDEDOR	COMPRADOR	PREZO REMATE
CANEDA NAOMI MILLION ET	CANEDA Y FERNANDEZ S.C.	JORGE MIGUEZ PRADO	4.700
CARREIRA ELEGANT 1176	GANDERIA CARREIRA S.C.	J. FCO. MACEIRAS OTERO	2.250
BALEXO LEX 9130	GANADERIA CASA BALEXO	PARIS NOVIO S.C.	2.150
5323 FARRAPA XACOBEO	SAT A FARRAPA	RAXADA S.C.	2.300
5269 FARRAPA DANCER	SAT A FARRAPA	CASTRO CASTIÑEIRA S.C.	2.400
ARAN LUCAS 3061 LUCUS	CANTORNA BARBEIRA	ANTONIO BERBIA LEMA	2.350
CARREIRA MAGOT 9201	GANDERIA CARREIRA S.C.	MARIA REY PEREIRO	2.450
CACHITO CHICHOLINA FEITICEIRO	AS. ESPERANTE CAAMAÑO	OVIDIO MANCEBO	2.400
ARAN LUNA 4617 CID	CANTORNA BARBEIRA	SAT BUSTO CORZON	2.550
SEVILLANO LINA DANCER	SANTOS RODRIGUEZ	J. FCO. MACEIRAS OTERO	2.100
LOUREIROS 403 LELA LAURIN	GANADERIA OS LOUREIROS	CASTRO CASTIÑEIRA S.C.	2.400
LOUREIROS 401 XYNTHIA GRAND	GANADERIA OS LOUREIROS	SAT BUSTO CORZON	2.700
LOUREIROS 398 FIMA GRAND	GANADERIA OS LOUREIROS	GRANXA CAPILLA S.C.	2.700
LOUREIROS 392 AMELIA ROLEX	GANADERIA OS LOUREIROS	GRANXA CAPILLA S.C.	2.750
CANEDA BAMBA GLEN	CANEDA Y FERNANDEZ S.C.	SAT BUSTO CORZON	2.600
LINDA	SAT XOIOS	SAT BUSTO CORZON	2.300
CESARES ARNEGA DANCER	CESARES HOLSTEIN S.C.	SAT BUSTO CORZON	2.700
AGRICOLA CAMINO AMAPOLA SIX	AGRICOLA DEL CAMINO S.L.	MARIA REY PEREIRO	2.250
TOTAL VENDAS			46.050
PREZO MEDIO VENDA			2.558

Aran Luna 4617 Cid

Caneda Naomi Million ET

BOS

Crónica dunha historia inacabada

Diciá o poeta francés Charles Beaudelaire que “para saber a onde imos, pode resultar moi útil saber de onde vimos”. E así tamén o cremos nós. Por iso, coa información e os datos que presentamos a continuación, pretendemos recordar cando e por que se creou Bos, cáles eran os seus obxectivos, que papel desempeñaba no contexto da Mellora Xenética, que aportou durante estes anos,... E ao facelo, seguramente entendamos e valoremos mellor o que tiñamos, as enormes posibilidades que nos ofrecía e, dende logo, todo o que perdemos co seu peche. Así que, empecemos polo principio.

De onde vimos

Corrían os primeiros anos 90 cando -dado o peso específico que tiñan, e seguen tendo, as producións gandeiras na economía galega; o baixo nivel xenético e produtivo da Cabana Frisona; e a absoluta dependencia da xenética foránea que soportabamos-, a Consellería de Agricultura, en estreita colaboración cos gandeiros e as súas organizacións, deseñou e puxo en funcionamento o PIMX (Plan Integral de Mellora Xenética).

O plan nacía así coa fin de dotar a Galicia dunha xenética propia, de alto nivel e a prezos asequibles, que permitira mellorar a rendibilidade das explotacións e, ao tempo, reducir a dependencia da xenética foránea. Para lograr tan ambicioso obxectivo (que algúns mesmo cualificaron de utópico) e partindo da situación existente naqueles momentos, o PIMX marcou, entre outras, as seguintes liñas de actuación:

Contro leiteiro e Libro xenealóxico

Promover e impulsar a incorporación das ganderías ao Libro Xenealóxico e Control Leiteiro Oficial, a fin de -ademais de aportar datos e información aos gandeiros de gran interese para a xestión das súas explotacións-, poder valorar a situación de partida, obter datos fiables de produción e morfoloxía da cabana galega, cuantificar o progreso xenético que se ía producindo e, de acordo con el, actualizar e adaptar os obxectivos de mellora ás necesidades que, co paso do tempo, foran xurdindo.

A pesar de que o PIMX era un proxecto no que todos os actores estaban interrelacionados, a responsabilidade directa nesta área recaía no ITPA (Instituto Técnico de Producción Gandeira), FEFRIGA (como responsable da xestión do Libro Xenealóxico) e as AFRICOR provinciais (responsables da execución do Control Leiteiro nas súas respectivas provincias).

Incorporación de xenética elite

Para acadar os obxectivos de mellora marcados no PIMX e tendo en conta o limitado valor xenético da cabana frisona galega naqueles anos, era imprescindible recorrer ao mercado internacional para adquirir xenética punteira coa que mellorar os nosos rabaños. Para isto e apoiándose nas vantaxes que ofrece a técnica de Transferencia Embrionaria, o Programa adquiriría anualmente un determinado número de embrións procedentes das mellores vacas e liñas xenéticas existentes no mercado Internacional, cos que obter en Galicia animais, machos e femias, capaces de transmitir e difundir o seu potencial ao conxunto da nosa cabana gandeira.

Tendo en conta tanto o alto valor xenético e económico dos animais que se prevía obter por esta vía, como as funcións que tiñan reservadas no proceso de mellora, así como a necesidade de manter o seu estatus sanitario en niveis óptimos, a Consellería creou a Unidade de Transferencia Embrionaria de Bos (UTE de Bos). Nesta Unidade, superada a correspondente corentena e logo dun estrito control sanitario, aloxaríanse as receptoras dos embrións (xovencas virxes que aportarían os socios e que, despois de pasar toda a súa xestación e parto en Bos, serían devoltas, recén paridas, aos seus propietarios).

Multiplicación e difusión da xenética incorporada ó Programa

En boa medida, o éxito no proceso de mellora sustentábase na multiplicación e máximo aproveitamento dos animais obtidos a partir dos embrións adquiridos polo Programa, coa fin de que os seus xenes puideran incidir ampla e decisivamente na mellora da Cabana Frisona galega no seu

conxunto. Con este obxectivo establecíanse dúas vías de traballo complementarias, claramente definidas e perfectamente diferenciadas: a vía macho e a vía femia.

- **Vía macho:** os machos obtidos no proceso serían sometidos a testaxe e, unha vez probados, aqueles que resultaran positivos serían intensamente recolleitados e o seu seme posto a disposición de todos os gandeiros (foran ou non colaboradores do Programa) para mellorar os seus rabaños. A responsabilidade neste cometido recaía no Centro de Inseminación Artificial de Fontao.

- **Vía femia:** As femias máis destacadas serían superovuladas, recolleitadas, e os seus embrións postos a disposición de todos os criadores de frisón, co obxecto de, por unha parte, mellorar os propios rabaños e, por outra, continuar no noso país coas extraordinarias familias de vacas das que procedían, obter nais de futuros sementais cos que retroalimentar o Programa e, por último, sentar as bases para o desenvolvemento dun mercado propio de xenética a fin de que o valor engadido que este xerara, revertira nos criadores galegos. A responsabilidade neste cometido recaía na Unidade de Transferencia Embrionaria de Bos (UTE Bos) que, por acordo coa Consellería, sería xestionada por Fefriga.

Hoxe, coa perspectiva que nos da o paso do tempo e despois de case 20 anos de actividade do PIMX, cada quen pode facer as súas valoracións e sacar as súas propias conclusións sobre os resultados obtidos, pero estamos absolutamente convencidos de que todos coincidiremos en que o obxectivo de producir e ofertar xenética elite a baixo custo (tanto seme como embrións) foi plenamente acadado. Neste sentido, seguramente baste con lembrar os prezos que pagabamos polas doses seminais ou o que teñen actualmente os embrións no mercado libre.

Datas Importantes no Programa Bos

- **29-08-1990:** As Xuntas Directivas da Asociación Frisona Galega (AFRIGA) e da Asociación Frisona de Lugo (AFRILUGO), reúnen en Guitiriz e constitúen a Federación Frisona Galega (FEFRIGA).
- **22-02-1991:** A Consellería de Agricultura presenta o Plan Integral de Mellora Xenética (PIMX).
- **15-10-1991:** A Consellería comeza as obras en Guísamo para o establecemento da Unidade de Transferencia Embrionaria de Bos (UTE Bos).
- **28-01-1992:** A Consellería reconece á Federación Frisona Galega (FEFRIGA) como entidade colaboradora na súa condición de Xestora para Galicia do Libro Xenealóxico da Raza Frisona.

- **Febreiro de 1992:** Celébranse as Asembleas Constituíntes das Africor en cada provincia.
- **06-05-1992:** Asíñase o convenio de colaboración entre a Consellería de Agricultura e FEFRIGA, polo que esta última asume a responsabilidade de xestionar a UTE de Bos.
- **25-07-1992:** Entran en Bos o primeiro grupo de receptoras de embrións (xovencas cedidas polos socios).
- **25-09-1992:** Realízase, nas instalacións da UTE de Bos, a primeira implantación de embrións do Programa.
- **09-07-1993:** Nace na UTE de Bos a primeira becerra (Bos Leadman LEA ET); ata outubro dese ano nacen outras 14 beceras (Goldra, Volvoretta, Xarne-la, Londra, Támega, Ulla, etc,...) e 5 becerros (Lérez, Oitaven, Breogan, etc,...) froito do primeiro lote de embrións adquiridos polo Programa.

- **24-10-1994:** As 3 primeiras xovencas de Bos (Volvoreta, Carqueixa e Londra), son recolleitadas polo equipo de Transferencia Embrionaria de AFRIGA.
- **09-11-1994:** Contrátanse os servizos do Dr. Denis-Pierre Ménard para recolleitar masivamente as xovencas de Bos e implantar os seus embrións en ganderías (realizáronse 4 recolleitas a cada unha antes de preñalas). Nos meses seguintes **créase o equipo de Transferencia Embrionaria de Bos** e como complemento aos embrións producidos na UTE,ponse en funcionamento o Programa Top-50 (recolleitas sobre vacas incluídas entre as 50 mellores de cada avaliación xenética).
- **Xaneiro de 1995:** Os 5 primeiros becerros nados en Bos son enviados a Fontao para a súa posta en testaxe. Un deles, Bos Blackstar LÉREZ ET, déixanos o legado de 12.495 fillas rexistradas.

Bos Blackstar Lérez ET MB87 S.T.

- **23-07-1995:** Nace en Gandería Farruquiño a primeira filla de embrións producidos en Bos (Bos Farruquiño Nova Lindy ET).
- **22-04-1996:** Pare en Bos a primeira doante de embrións (Bos Rambo DEZA ET).

Bos Rambo Deza ET

- **15-07-1996:** Unha vez parido o primeiro grupo de xovencas -dada a súa extraordinaria calidade xenética e morfolóxica e co obxectivo de rendibilizar ao máximo a vía femia- Consellería e FEFRIGA acordan a **creación da**

Unidade de Doantes de Embrións de Bos (UDE Bos).

- **22-04-1997:** D. Tomás Pérez Vidal, daquela conselleiro de Agricultura, inaugura a nave para doantes de embrións, cunha capacidade para aloxar, en boxes individuais, a 25 doantes en lactación.

I Subhasta Top-Bos

- **11-10-1997:** Celébrase en Semana Verde, a **I Subhasta Top-Bos** (7 femias e 4 machos). A cotización máis alta foi a acadada pola xovenca de 15 meses, Bos Astre Baiña, adquirida en 610.000 ptas. por Gandería Cobas de Silleda (Calificada EX, Baiña foi eleixida Vaca do Ano Conafe '2005).

Bos Astre Baiña

- **15-10-1997:** O entón presidente da Xunta, D. Manuel Fraga Iribarne, inaugura a primeira sala de recolleitas e laboratorio de Transferencia Embrionaria.

- **Decembro de 1998:** Co obxectivo de promover a técnica de Transferencia Embrionaria, o equipo de Bos (Denis-Pierre Ménard e Daniel Martínez) organiza e imparte os 2 primeiros cursos de Transferencia Embrionaria.

Curso de Transferencia Embrionaria

- **26-07-2002:** Entran en Bos as últimas receptoras (con este último grupo son xa 748 xovencas, propiedade de 71 explotacións, as receptoras que pasarían por Bos).
- **Novembro de 2002:** Ante a necesidade de receptoras nas que implantar o crecente número de embrións que adquiría o Programa, o cada vez maior número de vacas e xovencas que formaban a plantilla de Doantes de embrións, así como a limitada capacidade de Bos para poder aloxar todos eses animais, Consellería e FEFRIGA acordan implantar os embrións do Programa en ganderías dos nosos socios que reuniran as condicións sanitarias e de manexo necesarias para que os machos nados puideran entrar en Fontao e as femias no rabaño de doantes de Bos.
- **07-03-2003:** Posta en funcionamento do mercado virtual de embrións (venta por Internet). O día 10 véndense por este sistema os 4 primeiros embrións (ao peche de Bos tiñanse comercializado por esta vía 4.635 embrións).

- **30-01-2004:** Sae da UTE Bos, despois do parto, a última receptora de embrións.
- **2006-2008:** A Consellería fai unha importante aposta de futuro para o Programa Bos: adecúa e moderniza as instalacións e constrúe un novo edificio no que, ademais de oficinas, despachos, sala de reunións, etcétera, ubícase a nova sala de recolleitas, laboratorio e zona de almacenaxe de embrións. Estas novas instalacións reúnen todas as condicións esixidas pola Unión Europea para o comercio intracomunitario e internacional de embrións.

Laboratorios e oficinas Bos

- **04-06-2007:** A fin de incrementar a produción de embrións en granxas, posta a punto de novas tecnoloxías da reprodución e desenvolvemento de proxectos de I+D+i, incorpórase ao equipo de Transferencia Embrionaria de Bos (composto nese momento polos veterinarios D. Daniel Martínez e D. Ismael Fernández), a Dra. Dª Mónica Barrio.
- **08-02-2008:** Expórtase o primeiro lote de embrións de vacas do Programa.
- **27-03-2008:** Expórtanse os 3 primeiros machos descendentes do Programa (nados en ganderías) destinados a testaxe nun Centro de Inseminación Artificial estranxeiro.
- **16-09-2008:** Os entón vicepresidente da Xunta e conselleiro do Medio Rural, D. Anxo Quintana e D. Alfredo Suárez Canal, respectivamente, inauguran as novas instalacións, laboratorios e oficinas de Bos.

- **22-09-2008:** Adquírese (e equípase completamente) o laboratorio móbil a fin de poder producir embrións en ganderías, aptos para o comercio intracomunitario (segundo a normativa da Unión Europea).
- **30-10-2008:** Reunión entre a Consellería, FEFRIGA e Xenética Fontao. Acórdase que, a partir da data, será FEFRIGA quen asuma a xestión da compra e pago dos embrións do Programa.
- **Febreiro de 2009:** Logo da posta a punto da técnica e equipos, ponse en funcionamento o servizo de sesaxe e división de embrións.

- **13-02-2009:** FEFRIGA asume “de facto” a xestión na compra de embrións do Programa. A Consellería achega relación de contratos e/ou embrións pendentes de entrega e/ou pago; establécese o presuposto dispoñible para a compra de embrións e material xenético, e determínanse as condicións e sistemática de compra (**lógrose minorar o custo de compra en 288,67€ por embrión; ese ano foron adquiridos un total de 219**).
- **18-09-2009:** Non pasaran nin dous meses de que o novo conselleiro do Medio Rural D. Samuel Juárez, tomara posesión do cargo (e sen que ninguén do seu equipo tivera visitado Bos nin tivera solicitado información algunha a FEFRIGA sobre o Programa), cando o señor subdirector xeral nos comunica que, para 2010, a Consellería aplicará un recorte ás axudas do Programa Bos de entre un 30 e un 35% (finalmente foi do 40%). Igualmente nos “suxire” que, se a axuda non fora suficiente para manter o Programa no seu conxunto, eliminaranse as doantes de Bos.
- **18-10-2009:** Recíbense as 30 primeiras probas xenómicas de animais da UDE Bos realizadas en Estados Unidos. **Bos Shottle Selena ET colócase no posto Nº 1 de Europa por GTPI; a súa irmá completa, Bos Shottle Secret ET RF, colócase a Nº 5, sendo ademais a Nº1 a nivel mundial portadora de factor vermello.**

Bos Shottle Selena ET

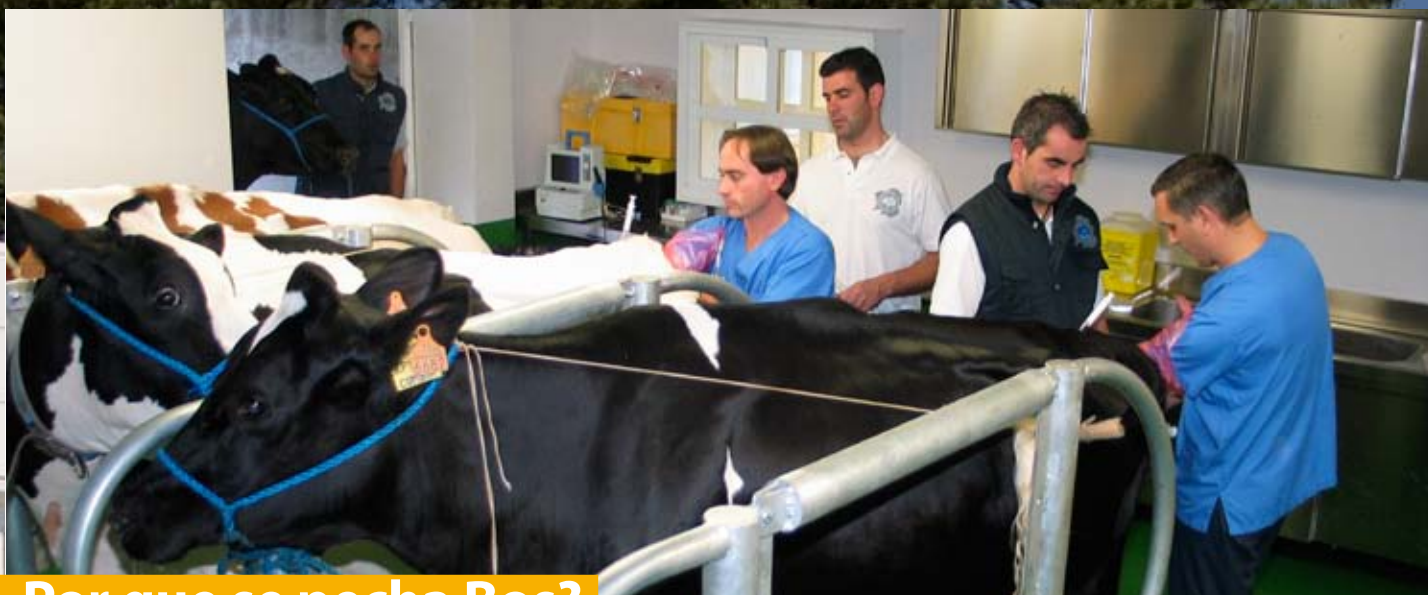
- **01-01-2010:** Entra en funcionamento o Banco de Embrións de Bos, co obxectivo de que os gandeiros -a través do “mercado virtual” de FEFRIGA-, poidan comercializar os embrións producidos nas súas explotacións.
- **Setembro de 2010:** A pesar do esforzo orzamentario realizado por FEFRIGA para manter operativo o Programa Bos (redución de persoal, incremento de tarifas, contención do gasto, etc...), dende a Consellería comunicásenos que, para 2011, teñen previsto reducir

a súa aportación ao Programa nun 50%. De igual xeito se nos indica que non se comprometen a aportar cantidade algunha para 2012, polo que, se o Programa non pode continuar sen a súa axuda... que o pechemos!!! (non parece lóxico que sexa FEFRIGA quén teña que decidir se se pecha ou non un Programa creado pola Consellería e do que nós somos meros xestores...).

- **07-12-2010:** Remítese (por rexistro) informe e escrito solicitando entrevista ao Sr. conselleiro, coa fin de, entre Consellería e FEFRIGA, intentar buscar unha solución de futuro para o Programa Bos. **A pesar das reiteradas demandas, o señor conselleiro non se dignou a recibir á Xunta Directiva de FEFRIGA.**
- **04-03-2011:** Celébrase unha Asemblea Xeral Extraordinaria de FEFRIGA para informar aos socios (AFRICORES) da situación á que nos aboca a Consellería. Conclúese que dificilmente FEFRIGA podería manter operativo un Programa creado pola Consellería e que se desenvolve nunha Finca e instalacións da súa propiedade, se esta non o apoia.
- **27-10-2011:** Mentres, o persoal de Bos se apresta a adecentar as instalacións e preparar a subhasta que se celebrará ao día seguinte; persoal dependente da Consellería elimina as alambradas das parcelas e empeza a roturar a Finca de Bos: ¡¡¡itiñan que sementar trigo!!! (A 29 de decembro, cando se entregan a finca e instalacións, aínda non tiñan nada sementado).
- **28-10-2011:** XVIII e última Subhasta Top-Bos. **Son subastadas as 22 últimas femias** da Unidade de Doantes de Embrións de Bos.
- **29-12-2011:** Peche da UTE/UDE Bos e entrega das instalacións, maquinaria e equipos á Consellería.
- **31-12-2011:** Rescíndense os últimos contratos de Persoal (11 en total) e dáse por rematado o Programa Bos e a nosa participación nel.

Por que se pecha Bos?

Inexplicablemente (polo menos para nós):

- despois de **case 20 anos** de traballo,
- cando a UTE de Bos está funcionando a **pleno rendemento**,
- **logo dos fortes investimentos** realizados pola Consellería en instalacións e equipos,
- cando **irrompe con forza a xenómica** nos Programas de Selección,
- no momento en que **as femias cobran maior relevancia** nos mesmos
- e en Bos atópase un selecto grupo delas,

a Consellería decide pechar o Programa. . . ¿¿Por qué??

Segundo se nos transmitiu, a decisión é consecuencia única e exclusivamente da grave crise económica que sufre o país, pero... no caso de que así fora, cabe recordar que o día 7 de Decembro de 2010, a Xunta Directiva de FEFRIGA remitiu escrito, -por rexistro,- ao Sr. conselleiro solicitando unha entrevista para intentar buscar unha solución de futuro ao Programa Bos.

O Sr. conselleiro nunca respondeu a dito escrito nin se dignou a recibir aos representantes dos gandeiros. Supoñemos que a súa "apretada axenda" non lle deixaba "tempo" para "nimiedades" coma esta...

Non obstante, SI o tivo para informar sobre o peche de Bos na radio, na televisión, nos periódicos.. É por isto que, ante a falta de resposta oficial a esta Federación e apoiándonos nunha das informacións distribuídas naquel momento (europapress.es: 19/09/2011), expoñemos os motivos que, segundo o propio conselleiro, lle fixeron tomar tal decisión (**reproducimos nota íntegra**).

El conselleiro de Medio Rural, Samuel Juárez, ha confirmado que a finales de año se clausurará la unidad de transferencia embrionaria de Bos, en Bergondo (A Coruña). "Es una finca que tenía una lógica hace 20 años, cuando las ganaderías no tenían el nivel que tienen hoy", ha defendido.

Según ha destacado el titular del departamento autonómico, "desde entonces, las ganaderías evolucionaron mucho y de hecho hay explotaciones particulares que hacen transferencias de embriones y que los comercializan".

"Por tanto, esta instalación mantenida desde la Administración exclusivamente para tener unos animales donde hacerles transferencias embrionarias no tiene sentido económico", ha aseverado.

Además, Juárez ha dicho que "en muchos países europeos ya se han tomado decisiones" como esta y ha agregado que "por eso la consellería ha transmitido a la Federación Frisona Galega que no tenía sentido mantener un gasto indefinidamente cuando incluso se está haciendo una competencia a ganaderos que ya hacen lo mismo".

En este sentido, ha asegurado que esta medida "no supone ninguna merma en el programa de mejora genética, sino una mayor participación de los ganaderos en todo el proceso" y ha insistido en que se trataba de "una decisión que se debía tomar más bien antes que tarde".

Moi ilustrativo, verdade?

Para ser alguén que non visitou xamais a UTE Bos e nin tan sequera se dignou a recibir aos gandeiros que - por acordo coa propia Consellería, cómpre subliñar- xestionaban a Unidade dende a súa creación, parece ser que o Sr. conselleiro tiña as ideas moi claras (que Deus nos ampare!!).

Non temos moito máis que engadir: nin imos valorar as súas palabras nin os argumentos esgrimidos; pensamos que os nosos socios e lectores son o suficientemente intelixentes para analízalas, valoralas e extraer as súas propias conclusións.

Pero si queremos lembrar por outra parte -e independentemente de estar ou non de acordo coa decisión adoptada unilateralmente pola Consellería-, que a UTE de Bos foi creada en 1991 pola propia Consellería e que dende xuño de 1992 foi xestionada -en base aos correspondentes con-

venios de colaboración- por FEFRIGA. Non parece moito pedir, aínda que só sexa por unha cuestión elemental de responsabilidade e boa praxe administrativa, que se algunha das partes decide poñer punto final ao acordo, así o comunique fehacemente á outra...

E cómpre lembrar tamén que, a pesar de que a Consellería se comprometeu "verbalmente" con nós (como así tamén se puido ler na prensa) a aportar 375.000€ para o funcionamento (peche) de Bos en 2011 (75.000€ eran para a adquisición de embrións para o Programa), a crúa realidade é que ata a data, os custos do peche (indemnizacións de persoal, amortizacións anticipadas, rescisión de contratos de subministro e servizos, compensacións a ganderías colaboradoras, etc,...) estaos a soportar integramente FEFRIGA que, ademais de ter que vender todas

as máquinas, materiais e equipos da súa propiedade para atendelos, ten que facer fronte a unha perda próxima aos 87.000€.

Pola súa parte e ata a data, a Consellería non so non aportou cantidade algunha senón que, ademais, reservou para si as máquinas e equipos que tiña aportados!

É este o novo "modus operandi", a responsabilidade e a seriedade que cabe esperar da Consellería e por extensión, da Xunta de Galicia?... Sinceramente esperamos que non, e que a nova titular da Consellería do Medio Rural, despois de todas as comprobacións que considere oportunas, facilite unha solución satisfactoria a ese, (na nosa opinión), abuso de poder, que lle deixa como legado o seu predecesor no cargo.

Qué achegou Bos

Resulta difícil resumir en poucas liñas o legado que nos deixa o traballo rigoroso e profesional realizado por Administración e Gandeiros ao longo de case 20 anos de colaboración; non obstante, consideramos que os datos que a continuación presentamos poderán servir de axuda para que, cada quen, poida facer as súas propias valoracións.

Equipo de Transferencia Embrionaria de Bos

Dende decembro de 1994 en que realizaron as primeiras colleitas en Bos ata decembro de 2011 en que se pecha a UTE, o equipo de Transferencia Embrionaria de Bos:

Realizou 2.863 colleitas de embrións

- 1.361 en Bos
- 818 descendencia de Bos, en ganderías.
- 684 outras colleitas en ganderías (Top-50, I+D+i, outras,..)

Obtivo un total de 12.960 embrións viables

- 6.220 en Bos
- 3.875 de vacas descendentes de Bos en ganderías
- 2.865 en outras vacas

Implantou un total de 10.438 embrións

Descendencia Bos (vía macho)

Desde xaneiro de 1995 en que entraba en Fontao o primeiro xovenco con prefixo Bos, ata decembro de 2011, Fontao incorporou un total de 648 machos descendentes do Programa Bos, para a súa posta en testaxe:

- 458 procedentes de embrións adquiridos.
- 55 nados en Bos (partos naturais das Doantes).
- 135 descendentes de Bos, nados en ganderías.

- Ata a data rexistráronse no Libro Xenealóxico un total de **188.671 fillas** de touros con prefixo Bos.
- **301 touros** con prefixo Bos teñen máis de **450 fillas** rexistradas cada un. **Bos Rudolph LANDOI EX**, fillo de **Bos Merrill CURUXA ET MB87 8* M.O.**, con **13.521 fillas**, é, ata a data, o touro con máis descendentes rexistrados.

Descendencia Bos (vía femia)

A 31 de Decembro de 2011 e distribuídas nun bo número de Ganderías (máis de 400), descendían do Programa Bos un total de 4.033 femias rexistradas.

- **Produción:** A media de produción das vacas prefixo Bos (primeiro parto u outro), que remataron a súa lactación en 2010/2011, foi de:
305 días, 11.047 Kg./L, 3,71 %G., 410 Kg./G., 3,20 %P., 353 Kg./P.
- **Cualificación:** Durante 2011 cualificáronse un total de 147 vacas, nadas en Bos ou fillas de embrións producidos en Bos (prefixo Bos). A media de cualifica-

ción (todas as idades) foi de **82,74 puntos**, quedando distribuídas nas categorías seguintes: **2 EX, 56 MB, 62 BB, 27 B, 0 R, 0 IN (84, 48% BB ó +)**.

Grupo de vacas EX de Bos

Dende 2006 en que se cualificou a primeira vaca nada en Bos, ata o 31 de Decembro de 2011, cualificáronse con ese prefixo un total de **17 vacas EX e 272 MB**.

- **Avaliacións Xenéticas:** Entre xaneiro de 2.000 e xullo de 2011 (última vez que se avaliou Bos) Conafe publicou 24 avaliacións xenéticas. En 20 delas, incluída a última, **Bos ocupou o posto nº1 de España**.

- **Xenómica:** Das aproximadamente 2.000 femias españolas das que se secuenciou o seu xenoma en USA, 41 teñen un GTPI superior a +2000, delas, 32 (entre as que se atopan as 5 primeiras) descendentes do Programa Bos. Igualmente 42 descendentes do Programa Bos teñen un Índice de Mérito Neto (Net Merit) superior ós 400 puntos.

Bos Superstition Melodi ET

GLPI: 2653 . GTPI: 2313 . N.M.: 754.

Subhasta Top-Bos

Os altos prezos acadados polas doantes e futuras doantes de Bos, subastadas en 2011 (6.085€ de media) e máxime no contexto de grave crise económica que estamos vivindo, son ilustrativos da importancia e interese que tiña o Programa Bos para os criadores de Frisón. **A través das 18 edicións da Subhasta Top-Bos** que organizou FEFRI-GA, puxéronse a disposición dos gandeiros -cun 20% de desconto para os criadores galegos,- un total de 356 femias criadas na UTE de Bos.

Bos Gerard Selenia ET (filla de Selenia) último animal de Bos subastado (8.100 euros)

Imaxe e promoción

Co paso do tempo a "marca" Bos converteuse en referente e imaxe de Galicia, da súa xenética e dos seus criadores, tanto a nivel nacional como internacional.

- Destacadas personalidades do mundo da Holstein, xuíces e técnicos internacionais, así como un bo número de gandeiros de diferentes nacionalidades visitaron Bos e interesáronse tanto pola súa xenética como polo traballo que se estaba a facer.
- Coa chegada da xenómica, un bo número de animais descendentes do Programa Bos ocupan postos destacados nos Ránkings de USA, Canadá e Europa.
- Na última Avaliación Xenética de Conafe (Novembro 2011) 13 das 105 páxinas do Catálogo de Sementais ocúpanas touros "Bos", etc...

Formación

Ademais do seu cometido na produción de embrións, Bos xogou un importante papel en investigación (desenvolveu ou colaborou en 5 Proxectos de I+D+i); formación de veterinarios na técnica de Transferencia Embrionaria (con 11 cursos aos que asistiron 80 alumnos); e formación de gandeiros (Escolas de Xuíces, Escolas de doma e manexo para mozos, granxa de prácticas para alumnos de ECA's, reciclaxes en doma e pelado para mozos, reciclaxe de Xuíces Nacionais, e tantos outros).

Bos, imaxe de Galicia

Aínda que dende os seus comezos fora xestionado por FEFRIGA, o Programa Bos aglutinaba o traballo, esforzo e proxecto compartido da Consellería, dos criadores de Frisón de Galicia e das asociacións que os representan. Grazas ao labor conxunto de todos eles, Bos permitiu non só mellorar a cabana gandeira galega senón que acabou por converterse no mellor embaixador dos nosos criadores e da xenética que producimos. Na promoción desta imaxe tan positiva para o sector en particular e para Galicia en xeral, cómpre destacar o importante papel que desempeñaron as numerosas autoridades, técnicos e gandeiros de todo o mundo que nos visitaron para coñecer de primeira man as excelencias do Programa.

En maio de 1999 recibiamos en Bos ao Sr. D. Anthony Vicent, embaixador de Canadá en España, acompañado do D. Larry Delver e outros técnicos do Ministerio de Agricultura canadense.

Bos acolleu a visita de 70 gandeiros e técnicos de diferentes cooperativas de Suecia. Dito grupo estaba encabezado polos señores D. Tauno Turtunen, conselleiro de Gandería e Producción Leiteira; D. Bo Gunnarsson, presidente da Asoc. de Agricultores e D. Hans Olor Stålgren, director do Centro Europeo de Información Rural de Västermorland (xullo 2000).

O Sr. Presidente do ICAR, D. Uffe Lauritsen e o Sr. Director de INTERBULL, Dr. Dn. Joao Dürr, acompañados de Técnicos do MARM e da Consellería durante a súa visita a Bos

Novembro do 2008. Seminario de veterinarios especializado en Reprodución Bovina (organizado e patrocinado por Laboratorios Ceva)

O profesor D. Zhang Yuan, catedrático da Universidade de Pekín e máximo responsable da mellora xenética bovina na República Popular de China, visitou Bos os días 27 e 28 de xullo de 2010 á fronte dunha delegación de técnicos en Transferencia Embrionaria e responsables de Inseminación Artificial nese país asiático.

Os señores D. Antonio Miguel Arieiro Gonçalves Becerra (coordinador dos Servizos de Desenvolvemento Agrario dos Azores); Dª Ana Luisa Pavao (coordinadora do Programa de Transferencia Embrionaria da Dirección rexional do Desenvolvemento Agrario do Goberno das Azores), e D. Samuel Pinto (secretario técnico da Asociación Holstein de Portugal) visitan Bos a fin de crear un Centro similar nas illas.

Os Gandeiros de COVAP amosaron o seu interese polo Programa de Transferencia Embrionaria durante a visita que realizaron en xuño de 2010 a Bos.

Novembro de 2008, Visita dunha delegación da Consellería d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, encabezada pola Sra. directora xeral de Agricultura, Dª María José Susasi Amengual, acompañada por técnicos do seu departamento e do Institut de Biologia Animal de Balears (IBABSA).

Presentación de vacas doantes durante a visita que realizaron a Bos, en abril do 2008, directivos, técnicos e gandeiros da Asociación de Cooperativas e das Asociacións de Criadores de Portugal (APCRF, ABLN, ATABLES, EABL)

Autoridades, técnicos e gandeiros de Brasil, durante a súa visita a Bos.

O día 1 de novembro de 1999 nas instalacións e con 4 sección de animais de Bos, Conafe celebrou a recidaxe anual de xuíces gandeiros.

Novembro de 2009. Xornadas técnicas de Pfizer nas que participaron 48 veterinarios especialistas en reprodución.

Maio de 2010. O Dr. John Hasler, especialista e instrutor en novas tecnoloxías reprodutivas, da Colorado State University, USA, durante a súa estancia en Bos.

4 seccións de xulgamento da XXXVI Escola Nacional de Xuíces Gandeiros Conafe '10, celebráronse na UDE de Bos.

Dende FEFRIGA fomos conscientes dende o principio da dobre potencialidade que tiña o Programa e, por iso, sempre consideramos que as fortes inversións (e duro traballo) que administración e gandeiros estabamos realizando debían servir, primeiro, para mellorar a nosa cabana, si; pero, segundo, tamén para abrir as portas do mercado da xenética aos criadores galegos de frisón. Sabedores pois de que para posicionarse e manterse nun mercado tan esixente como o da xenética era necesario, ademais de ter un bo produto, desenvolver un importante labor promocional, decidimos prestar unha atención especial a aquelas actuacións que contribuíran a difundir a boa imaxe de Bos e, por extensión, a dos nosos gandeiros. É precisamente neste

marco no que se sitúan accións como o "prefixo Bos", os catálogos e presentación das subastas, a participación en concursos nacionais, as visitas institucionais ou as de criadores, técnicos e expertos profesionais.

Poida que alguén non saiba ou, deliberadamente, non queira recoñecer o traballo, esforzo e tempo que dedicamos a este cometido. Mesmo algún prefira considerar que non serviu para nada (todo é posible...). En calquera e todo caso, nós simplemente nos remitimos aos feitos: feitos que veñen a demostrar, unha vez máis, que a "marca" Bos introduciu a Galicia e aos seus criadores no mercado da xenética, do cal, como xestores do extinto programa, nos sentimos especialmente orgullosos.

A ónde imos

Se atendemos ao que, de maneira “machacona” e insistente, repetiron e repiten ata a saciedade altos cargos da Consellería, o peche da Unidade de Doantes de Embrións de Bos, non vai a prexudicar en nada ao Programa de Mellora de Galicia posto que, na súa opinión, o mesmo que se facía en e dende Bos, pódese facer nas ganderías e a un custo moito menor...

Francamente, descoñecemos sobre que estudos e/ou valoracións basean dita aseveración pero, en todo caso, dende FEFRIGA mantiñamos daquela (e seguimos mantendo agora) que o peche de Bos traerá consecuencias nada desexables para o futuro da Cabana Frisona e para o Programa de Mellora de Galicia...

É por isto que, **nun último intento por manter operativo o Programa Bos, FEFRIGA ofreceu á Consellería a posibilidade de que a Unidade de Transferencia Embrionaria, tal e como estaba (animais, equipos, persoal, etc,...), pasara a formar parte, como unha sección máis, de Xenética de Fontao.** Non merece a pena reproducir a resposta que recibimos; non obstante, á vista de todos está como a valoraron.

Desgraciadamente, o pasado, pasado está.

Por iso, e para afrontar os retos de futuro, preferimos centrarnos agora no Novo Programa deseñado pola Consellería cuxos obxectivos e liñas de traballo son as que reproducimos (textualmente) a continuación:

Obxectivos

1. *Mellora da eficiencia das explotacións leiteiras galegas, mediante a elevación do nivel xenético da súa cabana. Incorporación dun número de ganderías colaboradoras suficiente para o desenvolvemento do Programa de mellora xenética.*
2. *Creación dun novo nicho de negocio na produción de alta xenética, para os criadores de gando vacún leiteiro en Galicia.*
  - 2.1. *Creación dun mercado virtual de venda de material xenético e animais galegos de alto valor xenético.*
  - 2.2. *Oferta anual ao mercado galego de xovencas de alto mérito xenético procedentes de explotacións colaboradoras.*
  - 2.3. *Oferta anual ao mercado galego de embrións e doses seminais de alto mérito xenético.*

Como declaración de intencións e polo menos sobre o papel, parece que o novo Programa ten uns obxectivos claros e ambiciosos, agora só falta ... **levalos á práctica.**

Neste sentido e de entrada, atopamos cando menos curioso que, para a posta en funcionamento do novo programa, a Consellería e os seus novos xestores teñan prescindido dos coñecementos, experiencia, profesionalidade e capacidade organizativa e de traballo que poderían aportarlles os técnicos do extinto Programa Bos

e que veñen avalados polos resultados obtidos ao longo de anos de traballo e dedicación (lembramos: ao redor do 70% dos animais de Transferencia Embrionaria rexistrados en España durante os últimos anos proveñen de embrións por eles producidos e/ou implantados).

Diferencias entre o antigo e o novo Programa

A pesar de que en liñas xerais poida parecer continuista, o novo Programa contén dúas diferenzas fundamentais respecto do anterior que cómpre subliñar:

- 1ª) No seu Novo Programa, a Consellería decide substituír a colaboración que dende fai 20 anos mantiña coa Federación (todos os criadores de Frisón Selecto de Galicia) pola dun reducido número de explotacións privadas (40/50 ano).
- 2ª) A xenética vía femia, que a través dos embrións incorporará (e en boa medida pagará) o Programa, quedará en mans privadas (**co anterior modelo, a súa xenética estaba a disposición de todos os criadores a prezos asequibles**).

Perspectivas de futuro

“A priori” resulta difícil e arriscado facer predicións sobre o futuro que nos agarda, pero na nosa humilde opinión, o novo Programa (e a pesar da filosofía grandilocuente que contén) encerra unha serie de dificultades e limitacións á hora de levalo á práctica, que, segundo o noso criterio, condicionarán de maneira importante a súa execución e resultados, afectando negativamente á rendibilidade e competitividade da xenética e cabana gandeira de Galicia.

Neste sentido, gustaríanos facer fincapé sobre algúns aspectos:

- Ao pasar a xenética vía femia a mans privadas, as doantes serán recolleitadas polos seus propietarios (como é lóxico), en base a criterios puramente económicos e non sociais.
- En base ao anterior e como apuntamos no seu día, cabe esperar **unha substancial redución na produción/oferta de embrións** do Programa e, polo tanto, unha menor descendencia dos animais elite que incorpore ou tiña incorporado en anos precedentes o mesmo.
- Paralelamente á redución do número de descendentes reduciranse igualmente as posibilidades de obter animais -machos e femias- realmente punteiros. Cabe recordar que estamos na era da xenómica e, por iso, **o ideal sería incrementar ao máximo (non reducir) o número de descendentes a fin de poder seleccionar, de cada familia de vacas, aqueles que teñan os mellores índices xenómicos.**
- Coa previsible redución no número de descendentes, corremos o risco máis que probable, de incrementar outra vez (en lugar de reducir) a nosa dependencia da

xenética foránea, co agravante de que, nestes momentos e coa información que ofrece a xenómica, é cada vez máis difícil e caro conseguir animais (ou embrións) realmente punteiros no mercado internacional. Neste senso e unha vez máis, queremos chamar a atención sobre os esforzos que están a facer os mellores centros de inseminación artificial e empresas de xenética punteira, na adquisición e/ou contratación en exclusividade das mellores femias (sería importante que en vez de falar tanto, analizásemos o que está pasando ao noso redor).

A pesar das reflexións expostas (e outras que nos gardamos), non queremos ser pesimistas (ogallá, e polo ben de todos, nos equivoquemos); tampouco é que dubidemos da profesionalidade, dedicación e capacidade de traballo dos novos xestores do Programa (desexámoslles moita

sorte e maiores éxitos), pero consideramos que co peche de Bos, Galicia e os seus gandeiros perderon a mellor ferramenta da que dispoñían para afrontar con éxito o complicado futuro que temos.

Por todo isto e, chegados a este punto, preguntámonos: conseguirán os responsables da Consellería os resultados e aforro económico que pretendían coa súa decisión? Ou, pola contra, terían dilapidado os investimentos, esforzo e traballo realizado ao longo dos anos polos seus predecesores e os gandeiros?

O tempo, que é quen quita e da razóns será quen o diga, e cando chegue ese momento desexaríamos sinceramente ter sido nós quen errou.

¡Tempo ó tempo!

Continuará...

Bos Merrill Curuxa ET

Pese a quen pese, e aínda que algúns desexarían borrarlo, o legado de Bos non rematou co peche da UTE/UDE; aínda quedan moitas páxinas por escribir desta historia e, por iso, no próximo número, continuaremos a falar de Bos, das familias de vacas máis destacadas, da súa descendencia, dos seus índices xenómicos, etc,...

Clube de Xóvenes Gandeiros de Galicia
se tes o que hai que ter...
ASOCIATE

Concurso de Manexadores de Muimenta

Muimenta, 1 de Abril

Como en cada edición, estuvemos presentes no stand que, a Comisión Moexmu 2012 nos proporciona, e nos serve tanto de ferramenta de promoción para o Clube, como de punto de encontro e referencia.

Na participación do Concurso de Manexo, felicitar a D. Alberto Iglesia polo título de Campión, así como a D. Miguel Expósito polo de Subcampión. Temos a certeza de que ambos son "vellosW-coñecidos" e que a súa experiencia lles outorga títulos en cada pista á que acceden. Noraboa polo recoñecemento que o Sr. Xuíz, D. José Ramón Badiola vos outorgou e unha felicitación especial ó resto de competidores, sobre todos os mini-participantes que, coma sempre, nos enchen a pista de emoción, ledicia e sobre todo futuro.

Gracias a todos os socios que colaborastes nesta edición porque sen a vosa axuda non serían posibles estas xornadas.

RESULTADOS

Sección 2ª: Mozos entre os 16 e os 21 anos inclusive.

1º) JOSÉ ALBERTO IGLESIA VILA	REI DE MIÑOTELO	A PASTORIZA - LUGO
2º) MIGUEL EXPÓSITO RODRÍGUEZ	LA RINCONADA	CANTABRIA
3º) ROCÍO MANTEIGA RODRÍGUEZ	MANTEIGA	VILA DE CRUCES - PONTEVEDRA

Sección 3ª: Mozos entre os 10 e os 15 inclusive.

1º) JORGE VÁZQUEZ CUÑARRO	CAPÓN	CHANTADA - LUGO
2ª) CRISTINA CARRO IGLESIAS	CASA NOVA	MESÍA - A CORUÑA
3º) XOAN MANOEL DONO LÓPEZ	DONO	FRADES - A CORUÑA

Sección 4ª: Rapaces menores de 9 anos.

ALEX IGLESIA VILA	REI DE MIÑOTELO	A PASTORIZA - LUGO
LORENA IGLESIA VILA	REI DE MIÑOTELO	A PASTORIZA - LUGO
LAURA LÓPEZ LÓPEZ	CANCELA	SARRIA - LUGO
MANUEL LÓPEZ LÓPEZ	CANCELA	SARRIA - LUGO
ANTÍA NODAR GALLEGO	-	LÁNCARA - LUGO
UNAI CELEIRO DÍAZ	UNAI CELEIRO	

Sección 5ª - CAMPIONATO: Mellor e Segundo Mellor Manexador Muimenta '12

1º) JOSÉ ALBERTO IGLESIA VILA	CAMPION	
2º) MIGUEL EXPÓSITO RODRÍGUEZ	SUBCAMPIÓN	A PASTORIZA - LUGO

Fotos: Uk Dairy Show.jpg

Participación no Concurso UK Dairy Show

1 ó 4 de Marzo

Por primeira vez e durante o Concurso Internacional UK Dairy Expo, en Carlisle – Newcastle, celebrouse un Concurso de Pelado e Manexo ó que acudiron para estreo desta experiencia 5 rapaces galegos: María e Rocío Manteiga, Águeda e Roi Capón e Miguel Madriñán.

Resaltar o traballo do noso compañeiro **Roi, que foi proclamado SUBCAMPIÓN DE PELADO**, pero tamén os do resto do equipo, que a pesar das vicisitudes que se atoparon e da súa xuventude, souberon defenderse e implicarse perfectamente nesta primeira experiencia de carácter internacional convocada nese país.

Noraboa a todos e gracias pola boa imaxe do Clube que deixastes.

Próximas convocatorias

Concurso Manexadores Lalín

10 de Xuño de 2012 en Lalín – Pontevedra

VII Escola Nacional de Preparadores

25 ó 29 de Xuño de 2012 en Colunga – Luces – Asturias

Miniescola de Xóvenes Gandeiros

23-27 de Xullo de 2012 en Ganadería Ugasma

Escola Europea EYBS

29 de Agosto ó 1 de Setembro – Battice – Bruselas

Festa Holstein Fefriga '12 e IV Miniescola de Xuices

En colaboración co Clube de Xóvenes Gandeiros de Galicia e coincidindo coa celebración da IV Miniescola de Xuices que éstos organizan na Ganadería UGASMA (Andabao – Boimorto – A Coruña), o próximo día 28 de Xullo, terá lugar a “FESTA HOLSTEIN FEFRIGA '12”, durante a cal se procederá á entrega de trofeos ás “Mellores Explotacións de Galicia '11” e a imposición da “Insignia de Ouro Fefriga '12”. Como criador de Frisón, non deixes de compartir esta xornada cos teus compañeiros.

Programa

- 11:00 – 11:30 Recepción de alumnos, autoridades e invitados.
- 11:30 – 13:00 Xulgamento de dúas seccións de Xovencas.
- 13:00 – 14:30 Visita ás instalacións da explotación.
- 14:30 – 17:30 Comida de irmandade, entrega de trofeos, imposición da Insignia de Ouro e Clausura da Xornada.

Custo por participante

Establécese unha cota de 25€ por persoa. Esta cota da dereito a participar en todos os actos e actividades programadas e no sorteo de 10 lotes de seme (5 doses c/u) dos touros: Xacobeo, Bronco, Jordan, Million e Shottle.

Inscripción e prazos

Poden participar nesta Xornada todos os Gandeiros e Técnicos que o desexen, para elo, e antes do día 19 de Xullo, deberán:

- Remitir a Fefriga a adxunta Cédula de Inscripción debidamente cumprimentada.
- Ter ingresado a cota de inscrición (25€) na conta nº 3070-0035-26-6006193525 de Caixa Rural Galega (adxuntar xustificante á cédula de inscrición).

IMPORTANTE: Por cuestións de organización, non se admitirá ningunha inscrición que se realice despois do día 19 de Xullo.

CORTAR

FESTA HOLSTEIN / MINIESCOLA / Cédula de Inscripción

Alumno: D/Dª _____ da Ganadería _____

con enderezo _____ CP _____

Provincia _____ Teléfono: _____ / _____ email: _____

Desexa inscribirse na Xornada Gandeira que se celebrará o vindeiro día 28 de Xullo, na Ganadería UGASMA de Andabao – Boimorto – A Coruña.

Sinatura

En _____, a _____ de _____ de 2012

REMITIR CÉDULA CUMPRIMENTADA

+ XUSTIFICANTE DE PAGO ANTES

DO DÍA 19 DE XULLO A:

FEDERACION FRISONA GALEGA

Rúa Melide, 25-27 Baixo - 15705

Santiago-A Coruña

Tel.: 981 573 775 - Fax: 981 573 879

Con arreglo ó disposto na Lei Orgánica 15/1999, de 13 de Decembro (BOE Do 14-12-1999), de Protección de Datos de Carácter Persoal, informaselle de que os seus datos persoais serán incluídos no Ficheiro da Federación Frisona Galega. Respecto a eles, poderá exercita-los dereitos de acceso, rectificación e cancelación, nos termos previstos na indicada Lei, dirixíndose por escrito á Federación Frisona Galega, Rúa Melide, 25-27 Baixo, 15705 Santiago (A Coruña).

Rexistro de animais ET

Para o rexistro de animais procedentes de Transferencia Embrionaria ten que remitirse á oficina de rexistro, a documentación seguinte:

En todos os casos

- Declaración de Nacementos debidamente cumplimentada e asinada.
- Probas de Filiación (pai e nai) da doante (se non foron remitidas con anterioridade).
- Probas de Filiación do animal a rexistrar, no caso de que se trate dun macho.

Ademáis e dependendo da procedencia do embrión, deberanse de adxuntar os documentos seguintes:

Embrións nacionais ou producidos na propia explotación:

- Certificado da recolleita no que consten tódolos datos xenealóxicos dos proxenitores (pai e nai), data da recolleita, nº de embrións recolleitados, identificación das palletas (no caso de conxelados), así como os datos de quen a realizou.
- Certificado de Implantación no que conste: xenealoxía do embrión, data da recolleita, nº de identificación da palleta (no caso de conxelados), C.I.B. da receptora, data de implantación e datos de quen a realizou.

Embrións Importados

- Pedigree da Doante.
- Documento internacional ou intracomunitario de movemento de embrións (TRACES); emitido pola autoridade competente do país de orixe e no que deba de figurar: nome e número de rexistro dos pais, data da recolleita, identificación individual das palletas e datos de quen realizou a recolleita.
- Certificado de Implantación no que conste: xenealoxía do embrión, data da recolleita, nº de identificación da palleta (no caso de conxelados), C.I.B. da receptora, data de implantación e datos de quen a realizou.

Recorde

Se desexa evitar retrasos, confusións u outros problemas que están xurdindo, debe esixir, -no momento da compra, recolleita e/ou transplante dos embrións,- lle sexa entregada a documentación e/ou certificados correspondentes (non 9 meses despois).

Compra conxunta de doses seminais

Despois da avaliación das ofertas presentadas polas diferentes casas comerciais, e tendo en conta as necesidades da Cabana Frisona Gañega. A Mesa Técnica de Mellora Gandeira seleccionou os touros que, en base ás mesmas, considerou máis axeitados para acadar os obxetivos de Mellora perseguidos.

Xunto coas doses de touros probados mercadas, entregáronse 65.983 doses dos touros (± 60) que se porán en proba durante 2011. Igualmente e de maneira gratuita, Xenética Fontao entregará 9.084 doses de Xacobeo para distribuír entre as ganderías que colaboran na testaxe dos seus touros.

Touros probados

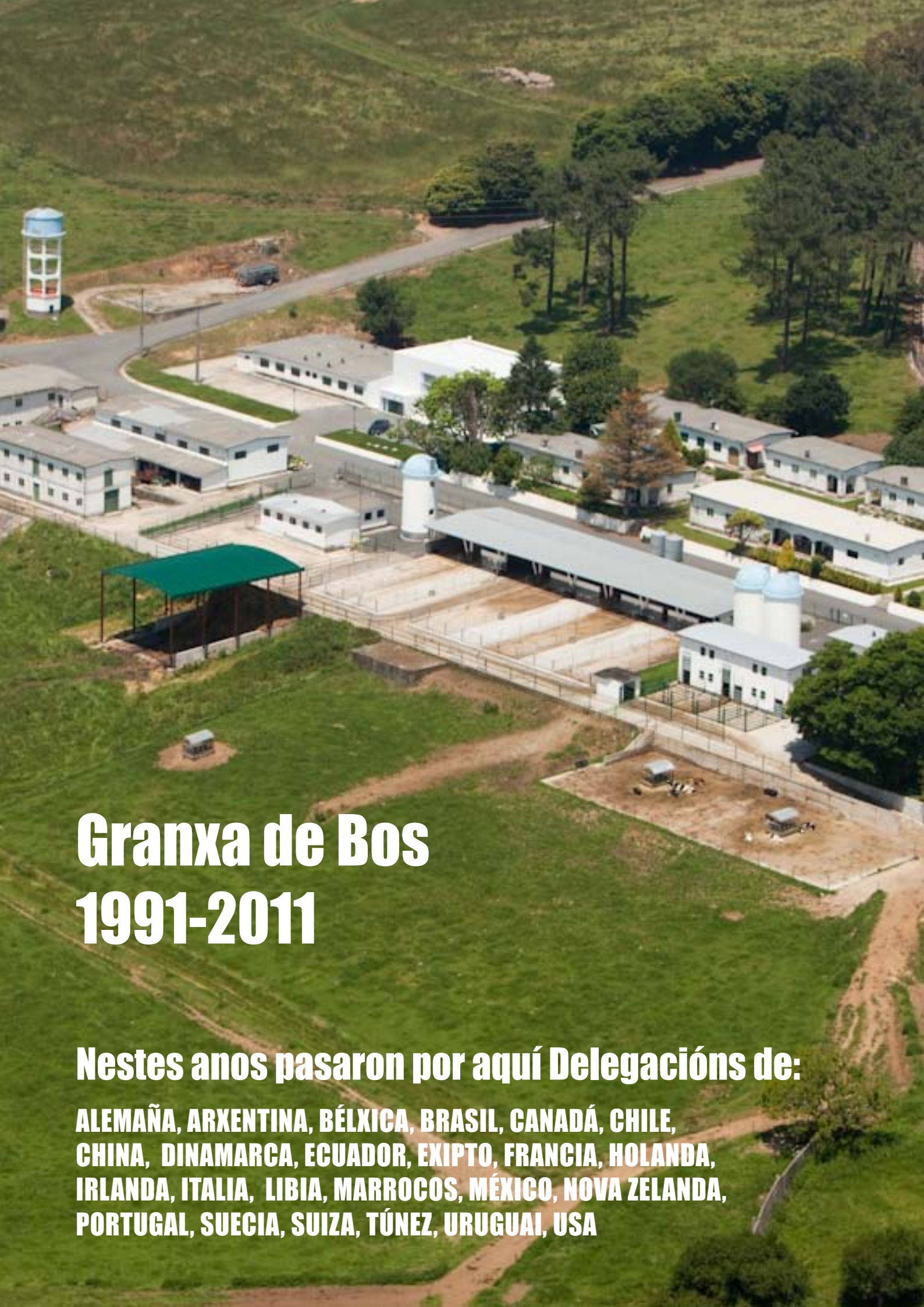
TOURO	DOSES
LAUTAMIC	39.594
GOSPELL	21.052
DELETE	17.186
DELANO	16.647
BETANZOS	16.294
XACOBEO	13.275
ELEGANT	10.676
NADAL	9.634
TRUENO ROJO	6.112
DANCER	5.540
DUNO	5.107
ONCE	2.977
BOER	1.974
	166.068

Touros extranxeiros

TOURO	DOSES
ARTES	7.293
STANLEYCUP	6.642
WINDBROOK	4.624
GERARD	2.987
END-STORY	2.331
ALTAIOTA	2.270
FEVER	2.213
SUPER	2.206
ZELGADIS	1.095
BRAXTON	818
	32.479

Solicitudes presentadas 3.771

2 Xuño	POXA EN CASTRO RIBEIRAS DO LEA - Castro de Rei - Lugo
9-10 Xuño	XVIII CONCURSO DE GANDO FRISÓN FEIRADEZA '12 - Lalín - Pontevedra
28 Xullo	FESTA HOLSTEIN FEFRIGA '12 - MINIESCOLA DE DE XUICES - Boimorto - A Coruña
27 / 30 Setembro	XXXIII CONCURSO NACIONAL DE OTOÑO CONAFE '12 - Gijón - Asturias
10 Novembro	POXA EN CASTRO RIBEIRAS DO LEA - Lugo
24 / 25 Novembro	POXA MAZARICOS '12 - A Coruña

Granja de Bos 1991-2011

Nestes anos pasaron por aquí Delegacións de:

**ALEMAÑA, ARXENTINA, BÉLXICA, BRASIL, CANADÁ, CHILE,
CHINA, DINAMARCA, ECUADOR, EXIPTO, FRANCIA, HOLANDA,
IRLANDA, ITALIA, LIBIA, MARROCOS, MÉXICO, NOVA ZELANDA,
PORTUGAL, SUECIA, SUIZA, TÚNEZ, URUGUAI, USA**

GOSPELL

ESPM1502706264 aAa 213456

GOLDWYN x BWM x RUDOLPH

TORRES GOSPELL BRAVA MB-86

- Nº 1 POR ICO DE ESPAÑA: + 3.447
- Nº 2 PARA LEITE: + 1.715 kg
- Nº 2 PARA PROTEÍNA: + 48 kg
- Nº 2 PARA GRAXA: + 53 kg
- Nº 4 PARA TIPO: + 2,60